

ბ რ ძ ა ნ ე ბ ა

სსრ კავშირის სახკომსაბჭოსთან არსებული უმაღლესი სკოლის
საქმეთა საკავშირო კომიტეტისა

ქ. მოსკოვი

№ V/ 441

1939 წლის 20 აგვისტო

სსრ კავშირის სახკომსაბჭოსთან არსებული უმაღლესი სკოლის
საქმეთა საკავშირო კომიტეტის შესახებ სახალხო კომისართა საბჭოს
მიერ 1939 წლის 21 იანვარს დამტკიცებული დებულების მე-3 პუნქტის
საფუძველზე, წესდება ი. ბ. სტალინის სახელობის თბილისის სა-
ხელმწიფო უნივერსიტეტისა, როგორც იგყოფება საპარტფელოს სსრ
ბანათლების სახალხო კომისარიატის სისტემაში — დ ა მ ტ კ ი ც დ ე ს .

სსრკ სახკომსაბჭოსთან არსებული უმაღლესი სკოლის საქმეთა
საკავშირო კომიტეტის თავმჯდომარის/მოადგილე ა. გაგარინი

ბ. ა.

ი. ბ. სტალინის სახელობის
თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის

წ ე ს ღ ე ბ ა

თბილისი 1939 წ.

მიზნები და ამოცანები

სოციალისტური საბჭოთა რესპუბლიკების კავშირის კონსტიტუციის მე-121-ე მუხლის შესაბამისად, სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი ანხორციელებს სსრ კავშირის ყველა მოქალაქის განათლების უფლებას და თავის მიზნად ისახავს მოამზადოს მოწინავე მეცნიერებისა და ტექნიკის დაუფლების უნარის მქონე, მეცნიერული სოციალიზმის ცოდნით აღჭურვილი, საბჭოთა სამშობლოს დასაცავად მზადმყოფი და კომუნისტური საზოგადოების აშენების საქმისათვის უსაზღვროდ თავდადებული კადრები.

სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ამოცანებს შეადგენს:

ა) სასწავლო-მეთოდიკური პროცესის ორგანიზაცია, რაც უზრუნველყოფს მომზადებას მაღალ თეორიულ საფუძველზე უმაღლესი სკოლისა და საშუალო სკოლის უფროსი კლასების სპეციალისტი-პედაგოგებისა, იურისტებისა, ეკონომისტებისა და მეცნიერ-მუშაკთა, „რომელთაც შესწევთ უნარი მთლიანად აითვისონ მეცნიერების უახლესი მიღწევები, ბოლომდე გამოიყენონ ტექნიკა და ბოლშევიკურად დაუკავშირონ თეორია პრაქტიკას, შეუხამონ საწარმოო გამოცდილება მეცნიერებას“.

(სსრ კავშირის სახკომსაბჭოს და საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის 1938 წლის 23 ივნისის დადგენილება უმაღლესი სასწავლებლების მუშაობისა და უმაღლესი სკოლის ხელმძღვანელობის შესახებ);

ბ) ასპირანტურის მეშვეობით სამეცნიერო კადრების მომზადება დამოუკიდებელი სამეცნიერო-კვლევითი და სამასწავლებლო მუშაობისათვის სამეცნიერო-კვლევით დაწესებულებებში, უმაღლეს სასწავლებლებსა და უმაღლეს ტექნიკურ სასწავლებლებში;

გ) სტუდენტთა, ასპირანტთა და მასწავლებელთა იდეურ-პოლიტიკური აღზრდა მარქს-ენგელს-ლენინ-სტალინის მოძღვრების საფუძველზე და მომზადება კულტურული სპეციალისტებისა, რომელ-

თაც დაუფლებული ექნებათ „კაცობრიობის მიერ გამომუშავებული ყველა სიმდიდრის ცოდნა“ (ლენინი);

დ) სამეცნიერო-კვლევითი მუშაობის ორგანიზაცია და ჩატარება, რაც ხელს შეუწყობს სოციალისტური მშენებლობის უმნიშვნელოვანესი ამოცანების გადაჭრას.

ე) იმ მაღალხარისხოვანი სახელმძღვანელოებისა და დამხმარე სახელმძღვანელოების შექმნა, რაც იდგომება თანამედროვე მეცნიერების დონეზე და უპასუხებს ახალგაზრდობის იდეურ-პოლიტიკური აღზრდის ამოცანებს და მეცნიერული ლიტერატურის გამოცემა.

ვ) სტახანოვეური მოძრაობის პრაქტიკაზე დაფუძნებულ მეცნიერულ და ტექნიკურ ცოდნათა და მეცნიერებისა და ტექნიკის უახლეს მიღწევათა პოპულარიზაცია.

ზ) პროფესორ-მასწავლებელთა და საწარმოო კადრების კვალიფიკაციის ამაღლება და იმ მეცნიერ-პედაგოგთა პერსონალის მომზადება, ვინც „გაბედულად იბრძვის მოძველებული მეცნიერების წინააღმდეგ და გზას უკაფავს ახალ მეცნიერებას“ (სტალინი);

თ) დისერტაციების დაცვის ორგანიზაცია და ჩატარება და სამეცნიერო ხარისხების მინიჭება სსრ კავშირის სახკომსაბჭოს 1937 წლის 20^ე მარტის დადგენილების შესაბამისად.

ანხორციელებს რა ამ მიზნებსა და ამოცანებს, სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, რომელიც იმყოფება საქართველოს სსრ განათლების სახალხო კომისარიატის უწყებაში, ამზადებს მაღალკვალიფიციურ სპეციალისტებს შემდეგ ძირითად სპეციალობებში:

მათემატიკა,

მექანიკა,

ფიზიკა: ა) ექსპერიმენტული, ბ) თეორიული,

გეოფიზიკა,

ასტრონომია,

არაორგანული ქიმია,

ორგანული ქიმია,

ანალიზური ქიმია,

ფიზიკური და კოლოიდური ქიმია,

გეოგრაფია,

ჰიდროლოგია,

კლიმატოლოგია,

გეოლოგია,

ბოტანიკა,

ზოოლოგია,
მარქსიზმ-ლენინიზმი,
ისტორია,
ხელოვნებათმცოდნეობა,
ეთნოგრაფია,
არქეოლოგია,
ენათმეცნიერება,
ქართული ენა და ლიტერატურა,
რუსული ენა და ლიტერატურა,
დასავლეთ ევროპის ლიტერატურა და ენები,
კავკასიური ენები,
აღმოსავლური ენები,
პოლიტიკური ეკონომია,
მრეწველობის ეკონომიკა,
სოფლის მეურნეობის ეკონომიკა,
საბჭოთა ვაჭრობის ეკონომიკა,
ფინანსები და კრედიტი,
საქონელმცოდნეობა,
იურიდიული მეცნიერებანი.

სტალინარულ მომზადებას გარდა სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი ამზადებს კადრებს დაუსწრებელი წესით (საშუალო სკოლის პედაგოგებს ქართულ ენასა და ლიტერატურაში, ისტორიაში, ფიზიკაში, მათემატიკაში, გეოგრაფიასა და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებებში) პედაგოგიკის გეგმების მიხედვით და ექსტერნატის წესით შემდეგ ძირითად სპეციალობებში:

მათემატიკა,
ისტორია,
ხელოვნებათმცოდნეობა,
ეთნოგრაფია,
არქეოლოგია,
ენათმეცნიერება,
რუსული ენა და ლიტერატურა,
დასავლეთ ევროპის ლიტერატურა და ენები,
კავკასიური ენები,
აღმოსავლური ენები,
პოლიტიკური ეკონომია,
მარქსიზმ-ლენინიზმი,

მრეწველობის ეკონომიკა,
სოფლის მეურნეობის ეკონომიკა,
საბჭოთა ვაჭრობის ეკონომიკა,
ფინანსები და კრედიტი,
საქონელმცოდნეობა,
იურიდიული მეცნიერებანი.

სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი თავის მუშაობას ატარებს შემდეგ დებულებათა საფუძველზე.

კ ა რ ი პ ი რ ვ ი ლ ი

ს ტ უ დ ე ნ ტ ი ზ ი

1. სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში შესვლისა და მასში უფასო სწავლის უფლებით სარგებლობს სსრ კავშირის ყველა მოქალაქე 17 წლის ასაკიდან 35 წლის ასაკამდე, რომელსაც აქვს საშუალო სკოლის სრული კურსის დამთავრების ატესტატი, სოციალური წარმოშობის, სქესის, რასიული და ნაციონალური კუთვნილების მიუხედავად.

2. სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში შემსვლელნი აბარებენ მისაღებ გამოცდებს შემდეგ საგნებში:

1. რუსული ენა (წერიითი თხზულება, გრამატიკა, ლიტერატურა);
2. სსრ კავშირის ხალხთა ისტორია და სსრ კავშირის კონსტიტუცია;
3. მათემატიკა;
4. ფიზიკა;
5. ქიმია;
6. ერთერთი უცხო ენა — ინგლისური, გერმანული ან ფრანგული — შემსვლელის არჩევანისამებრ;
7. ქართული ენა (ყველა ფაკულტეტის ქართულ სექტორზე შემსვლელთათვის).

გეოგრაფიის ფაკულტეტზე შემსვლელნი დამატებით აბარებენ გამოცდას გეოგრაფიაში, ხოლო ისტორიულ ფაკულტეტზე შემსვლელნი — ისტორიასა და გეოგრაფიაში.

საშუალო სკოლა დამთავრებულნი, რომელთაც ფრიადოსნის ატესტატი აქვთ, მიიღებიან მისაღებ გამოცდების გარეშე.

3. სტუდენტთა დიდი უმრავლესობა უზრუნველყოფა სახელმწიფო სტიპენდიით. სტიპენდიას ნიშნავს რეკტორი ყოველი სასწავლო წლის დასაწყისის სსრ კავშირის სახალხო კომისართა საბჭოს დადგენილების თანახმად.

4. სტუდენტები ვალდებული არიან ჩააბარონ გამოცდები და ჩათვლები უმაღლესი სკოლის საქმეთა საკავშირო კომიტეტის მიერ დამტკიცებული სასწავლო გეგმების თანახმად.

5. სასწავლო გეგმით დაწესებული ყველა გამოცდისა და ჩათვლის ჩაბარების შემდეგ თითოეული სტუდენტი ვალდებულია ჩააბაროს სახელმწიფო გამოცდები, სასწავლო გეგმის თანახმად.

6. სტუდენტები, რომელთაც შეასრულეს სასწავლო გეგმის ყველა მოთხოვნა და ჩააბარეს სახელმწიფო გამოცდები, ლებულობენ სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის დამთავრების დიპლომს და მეცნიერებათა ასისტენტის წოდებას უნივერსიტეტის სპეციალობათა მიხედვით — ასისტენტის, უმცროსი მეცნიერ-თანამშრომლისა და საშუალო სკოლის უფროსი კლასების მასწავლებლის თანამდებობის დაკავების უფლებით.

7. სტუდენტები, რომელნიც ყველა სავნებში შეასრულებენ სასწავლო გეგმას ნიშანზე „ფრიადი“ და „კარგი“ და ჩააბარებენ სახელმწიფო გამოცდებს ნიშანზე „ფრიადი“, მიიღებენ დიპლომს წარჩინებით.

8. ის პირები, რომელნიც მიიღებენ დიპლომს წარჩინებით, სარგებლობენ უპირატესი უფლებით:

ა) დაიკავონ ვაკანტური თანამდებობა სპეციალობის მიხედვით და აგრეთვე სამასწავლებლო და სამეცნიერო-კვლევით სამუშაოზე უმაღლეს სასწავლებლებსა და სამეცნიერო-კვლევით ინსტიტუტებში;

ბ) ჩაირიცხონ ასპირანტურაში უმაღლესი სასწავლებლისა და სამეცნიერო-კვლევით დაწესებულებათა შესაბამის კათედრებთან;

გ) შეტანილ იქნან როგორც სსრ კავშირს შიგნით, ისე საზღვარგარეთ სამეცნიერო მივლინებებში გასაგზავნად კანდიდატთა სიაში.

9. უნივერსიტეტის კურსდამთავრებულთა სამუშაოზე განაწილებას აწარმოებს საქართველოს სსრ განათლების სახალხო კომისარი 6 თვით ადრე უნივერსიტეტის დამთავრებამდე.

10. სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში სწავლების ვადა არის 5 წელიწადი.

კ ა რ ი მ ე ო რ ე

სასწავლო და სამეცნიერო-კვლევითი მუშაობის ორგანიზაცია.
სასწავლო მუშაობა

11. სასწავლო პროცესის მაღალი ხარისხის უზრუნველსაყოფად, სტუდენტებში დამოუკიდებელი მუშაობის ჩვევებისა და მათ მიერ მიღებულ ცოდნათა პრაქტიკაში გამოყენების უნარის განსავითარებლად სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში დაწესებულია სასწავლო მუშაობის შემდეგი ფორმები:

- ა) პროფესორების ან დოცენტების ლექციები;
- ბ) პრაქტიკული მეცადინეობა ლაბორატორიებსა და კაბინეტებში პროფესორებისა, დოცენტებისა და ასისტენტების ხელმძღვანელობით; სპეცემინარები სამეცნიერო თემებზე და სპეცსამუშაოები პროფესორებისა და დოცენტების ხელმძღვანელობით;
- გ) სტუდენტთა საწარმოო, სასწავლო და პედაგოგიური პრაქტიკა კათედრის მიერ გამოყოფილ პირთა ხელმძღვანელობით.
- დ) კონსულტაციები.

12. სასწავლო გეგმებს სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სპეციალობათათვის ამტკიცებს სსრ კავშირის სახკომსაბჭოსთან არსებული უმაღლესი სკოლის საქმეთა-საკავშირო კომიტეტი საქართველოს სსრ განათლების სახალხო კომისარიატის წარდგენით.

ზოგადი დისციპლინების პროგრამებს ამტკიცებს სსრ კავშირის სახკომსაბჭოსთან არსებული უმაღლესი სკოლის საქმეთა საკავშირო კომიტეტი.

სია იმ პროგრამებისა, რომლებსაც ამტკიცებს სსრ კავშირის სახკომსაბჭოსთან არსებული უმაღლესი სკოლის საქმეთა საკავშირო კომიტეტი:

1. მარქსიზმ-ლენინიზმის საფუძვლები,
2. დიალექტიკური და ისტორიული მატერიალიზმი,
3. პოლიტიკური ეკონომია,
4. უცხო ენა,
5. სამხედრო მომზადება,
6. ფიზიკური კულტურა.

ფიზიკა-მათემატიკის ფაკულტეტი

(ყველა სპეციალობისათვის საერთო დისციპლინები)

1. მათემატიკური ანალიზი,
2. ანალიზური გეომეტრია,

3. უმაღლესი ალგებრა,
4. ზოგადი ფიზიკა,
5. დიფერენციალური გეომეტრია,
6. დიფერენციალური განტოლებანი,
7. მათემატიკური ფიზიკის განტოლებანი,
8. ანალიზურ ფუნქციათა თეორია,
9. თეორიული მექანიკა,
10. ზოგადი ასტრონომია,
11. ხაზვა მხაზველობითი გეომეტრიის ელემენტებითურთ.

მათემატიკის სპეციალობა

12. ნამდვილი ცვლადის ფუნქციათა თეორია,
13. უმაღლესი გეომეტრია.

მექანიკის სპეციალობა

14. მასალათა წინაღობა,
15. დრეკადობის თეორია,
16. ჰიდრომექანიკა ჰიდრაულიკის ელემენტებითურთ,
17. აერომექანიკა.

ფიზიკის სპეციალობა

18. ელექტრო-მაგნეტური ველის თეორია,
19. თერმოდინამიკა და სტატისტიკური ფიზიკა,
20. ატომის თეორია.

გეოფიზიკის სპეციალობა

21. გეოფიზიკა,
22. დინამიკური მეტეოროლოგია და ატმოსფეროს თერმოდინამიკა.

ასტრონომიის სპეციალობა

23. სფერული ასტრონომია,
24. ასტროფიზიკა,
25. თეორიული ასტრონომია,
26. პრაქტიკული ასტრონომია.

ქიმიის ფაკულტეტი

(ყველა სპეციალობისათვის საერთო დისციპლინები)

1. უმაღლესი მათემატიკა,
2. ფიზიკა,
3. ლაბორატორიული ტექნიკის ელემენტები,
4. არაორგანული ქიმია,
5. თვისებითი ანალიზი,
6. რაოდენობითი ანალიზი,
7. ორგანული ქიმია,
8. ფიზიკური ქიმია.

არაორგანული ქიმიის სპეციალობა

9. ფიზიკურ-ქიმიური ანალიზი.

ორგანული ქიმიის სპეციალობა

10. ორგანული ქიმიის თეორია,
11. ორგანულ ნივთიერებათა სტრუქტურის განსაზღვრა-

ფიზიკური ქიმიის სპეციალობა

12. კოლოიდური ქიმიის სპეციალური კურსი.

ბიოლოგიის ფაკულტეტი

1. არაორგანული ქიმია,
2. ორგანული ქიმია,
3. ანალიზური ქიმია,
4. უხერხემლოთა ზოოლოგია,
5. ხერხემლიანთა ზოოლოგია,
6. ცხოველთა ფიზიოლოგია,
7. მცენარეთა მორფოლოგია და სისტემატიკა,
8. უდაბლესი მცენარეები,
9. უმაღლესი მცენარეები,
10. მცენარეთა ანატომია და ფიზიოლოგია,
11. გენეტიკა სელექციის საფუძვლებითურთ,
12. ბიოლოგიისა და დარვინიზმის ისტორია.

გეოგრაფია-გეოლოგიის ფაკულტეტი

(ყველა სპეციალობისათვის საერთო დისციპლინები)

1. უმაღლესი მათემატიკა,
2. ფიზიკა,
3. კრისტალოგრაფია,
4. ისტორიული გეოლოგია,
5. ტოპოგრაფია.

გეოგრაფიის სპეციალობა

6. ზოგადი ქიმიკა,
7. მინერალოგია პეტროგრაფიითურთ,
8. ზოგადი ფიზიკური გეოგრაფია,
9. მცენარეთა გეოგრაფია ბოტანიკის საფუძვლებითურთ,
10. ცხოველთა გეოგრაფია ზოოლოგიის საფუძვლებითურთ,
11. ნიადაგთა გეოგრაფია ნიადაგმცოდნეობის საფუძვლებითურთ,
12. კარტოგრაფია,
13. მეტეოროლოგია,
14. კლიმატოლოგია,
15. გეომორფოლოგია,
16. ჰიდროლოგია,
17. სსრ კავშირის ფიზიკური გეოგრაფია,
18. სსრ კავშირის ეკონომიური გეოგრაფია,
19. სსრ კავშირის ხალხთა ისტორია,
20. კაპიტალისტური ქვეყნების ფიზიკური გეოგრაფია,
21. კაპიტალისტური ქვეყნების ეკონომიური გეოგრაფია.

კლიმატოლოგიის სპეციალობა

22. სინოპტიკური მეტეოროლოგია,
23. სასოფლო-სამეურნეო კლიმატოლოგია,
24. რეგიონალური კლიმატოლოგია.

ჰიდროლოგიის სპეციალობა

25. ჰიდრომეტრია,
26. ჰიდროგეოლოგია,
27. ჰიდროქიმიკა,
28. ზღვის ჰიდროლოგია.

გეოლოგიის სპეციალობა

29. არაორგანული ქიმია,
30. ორგანული ქიმია,
31. ანალიზური ქიმია,
32. ფიზიკური ქიმია,
33. ბოტანიკა,
34. ზოოლოგია,
35. მინერალოგია,
36. პეტროგრაფია,
37. კლიმატოლოგია მეტეოროლოგიითურთ,
38. დინამიკური გეოლოგია,
39. პალეონტოლოგია,
40. სსრ კავშირის გეოლოგია,
41. სასარგებლო წარმოების,
42. დანალექი ქანების პეტროგრაფია,
43. სამთო საქმე,
44. ძებნა-ძიების საქმის მეთოდთა,
45. ხაზვა.

ისტორიის ფაკულტეტი

1. კლასთაწინა საზოგადოებისა და ძველი აღმოსავლეთის ისტორია,
2. ძველი საბერძნეთისა და რომის ისტორია,
3. საშუალო საუკუნეთა ისტორია,
4. სსრ კავშირის ხალხთა ისტორია,
5. ახალი დროის ისტორია,
6. დამოკიდებული და კოლონიური ქვეყნების ისტორია.

ფილოლოგიის ფაკულტეტი

(ყველა სპეციალობისათვის საერთო დისციპლინები)

1. მსოფლიო ისტორია,
2. სსრ კავშირის ხალხთა ისტორია,
3. რუსული ლიტერატურის ისტორია,
4. ანტიკური ლიტერატურის ისტორია,
5. დასავლეთ ევროპის ლიტერატურის ისტორია,
6. ლიტერატურის თეორია,
7. თანამედროვე რუსული ენა,
8. ენათმეცნიერების შესავალი.

რუსული ენისა და ლიტერატურის სპეციალობა

9. რუსული ენის ისტორია დიალექტოლოგიის ელემენტებითურთ,

10. ძველი სლავური ენა და სლავური ფილოლოგიის შესავალი,

11. რუსული ფოლკლორი,

12. დასავლეთ სლავური ენა,

13. სამხრეთ სლავური ენა,

14. თანამედროვე რუსული ენის სპეციალური კურსი,

15. სლავური ენის შედარებითი გრამატიკა.

დასავლეთ ევროპის ლიტერატურისა და ენების სპეციალობა

16. ინგლისური ენა,

17. გერმანული ენა,

18. ფრანგული ენა,

19. ენის (ინგლისურის, გერმანულის, ფრანგულის) ისტორია.

ეკონომიური ფაკულტეტი

(ყველა სპეციალობისათვის საერთო დისციპლინები)

1. უმაღლესი მათემატიკა,

2. ფიზიკა,

3. ეკონომიური გეოგრაფია,

4. სამოქალაქო სამართალი,

5. პოლიტიკური ეკონომიის ისტორია,

6. სახალხო მეურნეობის ისტორია,

7. სახალხო მეურნეობის დაგეგმვა,

8. საბუხჰალტრო აღრიცხვის თეორია,

9. სტატისტიკის თეორია.

სოფლის მეურნეობის ეკონომიკის სპეციალობა

10. საბუხჰალტრო აღრიცხვა სოფლის მეურნეობაში,

11. სასოფლო-სამეურნეო საწარმოს სამეურნეო საქმიანობის ანალიზი,

12. სოფლის მეურნეობის მექანიზაცია,

13. აგროტექნიკა,

14. ზოოტექნიკა,

15. სოფლის მეურნეობის ეკონომიკა და დაგეგმვა,

16. სასოფლო-სამეურნეო საწარმოთა ორგანიზაცია და და-
გეგმვა,

17. სოფლის მეურნეობის სტატისტიკა.

საბჭოთა ვაჭრობის ეკონომიკის სპეციალობა

18. საბჭოთა ვაჭრობის სტატისტიკა,

19. საბუხპალტრო აღრიცხვა საბჭოთა ვაჭრობაში,

20. საბჭოთა ვაჭრობის ეკონომიკა და დაგეგმვა,

21. საბჭოთა ვაჭრობის ორგანიზაცია და ტექნიკა,

22. სავაჭრო საწარმოთა სამეურნეო საქმიანობის ანალიზი.

მრეწველობის ეკონომიკის სპეციალობა

23. მრეწველობის სტატისტიკა,

24. საბუხპალტრო აღრიცხვა მრეწველობაში,

25. მრეწველობის ეკონომიკა და დაგეგმვა,

26. სამრეწველო საწარმოთა სამეურნეო საქმიანობის ანალიზი,

27. სამრეწველო საწარმოთა ორგანიზაცია და დაგეგმვა,

28. ტექნოლოგიის საფუძვლები,

29. ენერგეტიკა.

საქონელმცოდნეობის სპეციალობა

30. არაორგანული ქიმია,

31. ორგანული ქიმია,

32. ანალიზური ქიმია,

33. ფიზიკური და კოლოიდური ქიმია,

34. მიკრობიოლოგია,

35. საქონელმცოდნეობა.

ფინანსებისა და კრედიტის სპეციალობა

36. სსრ კავშირის ფული და კრედიტი,

37. კაპიტალისტური ქვეყნების ფული და კრედიტი,

38. სსრ კავშირის ფინანსები,

39. კაპიტალისტური ქვეყნების ფინანსები,

40. საკრედიტო საქმე,

41. საფინანსო მუშაობის ორგანიზაცია.

იურიდიული ფაკულტეტი

1. საბუხპალტრო აღრიცხვის საფუძვლები,

2. სახელმწიფოსა და სამართლის ზოგადი თეორია,

3. სახელმწიფოს და სამართლის ისტორია,
4. სსრ კავშირის ხალხთა სახელმწიფოს და სამართლის ისტორია,

5. საბჭოთა სახელმწიფო სამართალი,
6. ბურჟუაზიული ქვეყნების სახელმწიფო სამართალი,
7. საბჭოთა საადმინისტრაციო სამართალი,
8. სამოქალაქო სამართალი,
9. სისხლის სამართალი,
10. სასამართლო წარმოება,
11. სამოქალაქო პროცესი,
12. სისხლის სამართლის პროცესი,
13. შრომის სამართალი,
14. საკოლმეურნეო სამართალი,
15. საფინანსო სამართალი,
16. საერთაშორისო სამართალი,
17. კრიმინალისტიკა,
18. სასამართლო მედიცინა,
19. სასამართლო ფსიქიატრია,
20. სასამართლო სტატისტიკა.

სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სასწავლო გეგმების ძირითად დისციპლინებში პროგრამებს ამტკიცებს საქართველოს სსრ განათლების სახალხო კომისარიატი.

არჩევით და ფაკულტატურ დისციპლინების პროგრამებს ამტკიცებს უნივერსიტეტის რექტორი, ფაკულტეტის საბჭოს მიერ მათი განხილვის შემდეგ.

13. სასწავლო წელი იყოფა ორ სემესტრად:

შემოდგომის სემესტრი — 1 სექტემბრიდან 24 იანვრამდე და გაზაფხულის სემესტრი — 7 თებერვლიდან 30 ივნისამდე.

სტუდენტებისა და ასპირანტებისათვის წესდება წელიწადში ორი არდადეგი: ზამთრისა — 25 იანვრიდან 6 თებერვლამდე და ზაფხულისა — 1 ივლისიდან 31 აგვისტომდე.

შენიშვნა: იმ შემთხვევებში, როდესაც საწარმოო პრაქტიკა დაკავშირებულია მუშაობის სეზონურობასთან, მეცადინეობის დასაწყისი განისაზღვრება სასწავლო გეგმებით.

14. სტუდენტთა კურსიდან კურსზე გადაყვანა ხდება წელიწადში ერთხელ.

გამოცდებს ლეზულობენ მხოლოდ პროფესორები, დოცენტები და უფროსი მასწავლებლები, ხოლო ჩათვლებს — ასისტენტებიც და მასწავლებლებიც.

სტუდენტთა წარჩაბება განისაზღვრება შეფასებათა (ნიშნების) შემდეგი ხარისხებით: 1) „ფრიადი“, 2) „კარგი“, 3) „საშუალო“ და 4) „არაღმამაყოფილებელი“.

15. თითოეულ სტუდენტს ეძლევა სტუდენტის ერთიანი ბილეთი და ერთიანი მატრიკული (ჩათვლის წიგნაკი). მატრიკულში შეიტანება ყველა საგანი, რომლის გავლაც სავალდებულოა გამოცდებისა და ჩათვლების გზით. შეფასებებს მატრიკულში სწერენ ის პირები, რომელთაც ჩაატარეს გამოცდები ან მიიღეს ჩათვლები.

სამეცნიერო-კვლევითი მუშაობა

16. სამეცნიერო-კვლევითი მუშაობა მიზნად ისახავს გადასჭრას თანამედროვე მეცნიერების ყველაზე უფრო აქტუალური პრობლემები, რაც ხელს შეუწყობს სოციალისტური მშენებლობისა და ქვეყნის თავდაცვის უმნიშვნელოვანესი ამოცანების შესრულებას.

17. ძირითად უჯრედს, რომელიც სამეცნიერო-კვლევით მუშაობას ეწევა, წარმოადგენს კათედრები და ძირითად ფორმას იმ ორგანიზაციისა, რომელიც მეცნიერების მოცემული დარგის მონათესავე კათედრების სამეცნიერო-კვლევით მუშაობას აერთიანებს, წარმოადგენს სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტი.

18. სამეცნიერო-კვლევითი მუშაობა ტარდება წლიური თემატიკური გეგმის მიხედვით, რომელსაც განიხილავს უნივერსიტეტის საბჭო და ამტკიცებს რექტორის წარდგენით უმაღლესი სკოლის საქმეთა საკავშირო კომიტეტი სსრ კავშირის სახკომსაბჭოსთან.

19. უნივერსიტეტის სამეცნიერო-კვლევითი მუშაობის უზრუნველყოფა როგორც საბიუჯეტო თანხებით, აგრეთვე იმ თანხებითაც, რომელიც მიიღება უნივერსიტეტის მიერ სხვა დაწესებულებებთან და სამეურნეო ორგანიზაციებთან დადებულ ხელშეკრულებათა თანხმად.

20. სამეცნიერო-კვლევითი მუშაობა სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში წარმოადგენს აგრეთვე სასწავლო პროცესის ერთერთ ძირითად ელემენტს, რომელიც ასპირანტებსა და სტუდენტებს შესძენს და განუფითარებს მკვლევართა შემოქმედებით ჩვევებს.

ეს უზრუნველყოფილია ფაკულტეტების სასწავლო გეგმებით (სპეცსემინარები, სპეცსამუშაოები და ექსპედიციები), ასპირანტების ინდივიდუალური სასწავლო გეგმით და მათ მიერ დისერტაციების დაცვით და აგრეთვე სტუდენტთა სამეცნიერო წრეების, სამეცნიერო კონფერენციებისა და ექსკურსიების მოწყობით.

კ ა რ ი მ ე ს ა მ ე

კ ა თ ე დ რ ა

21. კათედრა წარმოადგენს სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ძირითად სასწავლო და სამეცნიერო ორგანიზაციას, რომელიც უშუალოდ ანხორციელებს სასწავლო მეთოდოლოგია და სამეცნიერო-კვლევით მუშაობას ერთ ან რამდენიმე, ურთიერთშორის მჭიდროდ დაკავშირებულ დისციპლინაში.

22. კათედრის შემადგენლობაში შედიან კათედრის ყველა მასწავლებლები, კათედრის ლაბორატორიების მეცნიერ-თანამშრომლები და აგრეთვე იმ ასპირანტთა და სტუდენტთა წარმომადგენლები, რომელნიც ისმენენ კურსს კათედრის დისციპლინებში.

23. კათედრის სათავეში დგას პროფესორი — კათედრის გამგე, რომლის მოვალეობას შეადგენს:

ა) ლექციების კითხვა, სწავლების ხელმძღვანელობა და კათედრის წევრთა ლექციებისა, პრაქტიკულ მეცადინეობათა, კონსულტაციებისა და სხვა სახის სასწავლო მუშაობის ხარისხის სისტემატური კონტროლი;

ბ) სტუდენტთა დამოუკიდებელი მუშაობის ხელმძღვანელობა და მათი წარმატების კონტროლი;

გ) სტუდენტთა სასწავლო, საწარმოო და პედაგოგიური პრაქტიკის ხელმძღვანელობა;

დ) კათედრის სამეცნიერო-კვლევით სამუშაოთა თემატიკური გეგმის შემუშავება და მისი შესრულების ხელმძღვანელობა;

ე) სტუდენტთა სამეცნიერო-კვლევითი მუშაობის (წრეები, კონფერენციები და სხვ.) ორგანიზაცია და ხელმძღვანელობა კათედრის მასწავლებელთა შემადგენლობის აქტიური მონაწილეობით.

ვ) სტუდენტთა და კათედრის თანამშრომელთა სამეცნიერო-თეორიული კონფერენციების მოწყობა;

ზ) ასპირანტების მომზადებისა და კათედრის თანამშრომელთა კვალიფიკაციის ამაღლების ხელმძღვანელობა;

თ) კათედრისა და მასთან მომქმედი კაბინეტებისა და ლაბორატორიების მუშაობის დაგეგმვა და აღრიცხვა;

შენიშვნა. სამუშაოს დიდი მოცულობისა ან კათედრასთან რამდენიმე ლაბორატორიისა და კაბინეტის არსებობის დროს კათედრის ერთერთ წევრს ეკისრება ცალკეული ლაბორატორიებისა და კაბინეტების გამგებლობა.

ი) კათედრის საქიროებებზე ასიგნებულ საშუალებათა გამკარგულებლობა და პასუხისმგებლობა კათედრის ქონების მდგომარეობისა და დაცულობისათვის.

ლაბორატორიებსა და კაბინეტებში სასწავლო ნივთებისა და აპარატურის დაცულობისათვის უშუალოდ პასუხისმგებელია უფროსი ლაბორანტი ან უფროსი პრეპარატორი იმისდამიხედვით, თუ ვის აქვს ეს პერსონალურად დავალებული.

კ) კანდიდატების წამოყენება ასპირანტებად, რომელთაც ამტკიცებს რექტორი დეკანის წარდგენით.

კ ა რ ი მ ე რ ო ტ ხ ე

სამეცნიერო-პედაგოგიური კადრები და სასწავლო-დამზარე პერსონალი

24. სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში დაწესებულია პროფესორ-მასწავლებელთა და სასწავლო-დამზარე პერსონალის შემდეგი საშტატო თანამდებობანი:

- ა) პროფესორი — კათედრის გამგე,
- ბ) კათედრის პროფესორი,
- გ) კათედრის დოცენტი,
- დ) კათედრის ასისტენტი,
- ე) უფროსი მასწავლებელი,
- ვ) მასწავლებელი,
- ზ) უფროსი ლაბორანტი,
- თ) ლაბორანტი,
- ი) უფროსი პრეპარატორი,
- კ) პრეპარატორი.

25. კათედრის გამგე და კათედრის პროფესორი კონკურსით წამოიყენებიან იმ პირთაგან, რომელთაც აქვთ პროფესორის წოდება ან მეცნიერებათა დოქტორის სამეცნიერო ხარისხი. კათედრის დოცენტი კონკურსით წამოიყენება იმ პირთაგან, რომელთაც აქვთ დოცენტის წოდება ან მეცნიერებათა კანდიდატის სამეცნიერო ხარისხი.

კათედრის გამგებლობაზე კონკურსის შედეგს ამტკიცებს უმაღლესი სკოლის საქმეთა საკავშირო კომიტეტი სსრ კავშირის სახკომსაბჭოსთან რექტორის წარდგენით საქართველოს სსრ განათლების სახალხო კომისარიატის მეშვეობით. კათედრის პროფესორის და დოცენტის თანამდებობაზე კონკურსის შედეგს ამტკიცებს საქართველოს სსრ განათლების სახალხო კომისარიატი რექტორის წარდგენით.

26. კათედრის თანამშრომლებს — ასისტენტებს, უფროს მასწავლებლებს, მასწავლებლებს და სასწავლო-დამხმარე პერსონალის პირებს წამოაყენებს კათედრის გამგე და ამტკიცებს რექტორი დეკანის წარდგენით.

27. სამეცნიერო-პედაგოგიური პერსონალის მოვალეობას შეადგენს: ყველა სახის სასწავლო და სამეცნიერო-კვლევით სამუშაოს შესრულება თავისი თანამდებობის, სასწავლო გეგმისა და სამეცნიერო-კვლევითი მუშაობის გეგმის შესაბამისად დღეში საშუალოდ ხუთი საათის დატვირთვით; მონაწილეობა სტუდენტთა სამეცნიერო წრეების მუშაობაში.

28. პროფესორ-მასწავლებელთა და სასწავლო-დამხმარე პერსონალის რაოდენობა და შემადგენლობა განისაზღვრება საშტატო ცხრილით, რომელსაც ამტკიცებს უმაღლესი სკოლის საქმეთა საკავშირო კომიტეტი სსრ კავშირის სახკომსაბჭოსთან უნივერსიტეტის რექტორის წარდგენით საქართველოს სსრ განათლების სახალხო კომისარიატის მეშვეობით.

ქ ა რ ი მ ე ხ უ თ ი

ა ს პ ი რ ა ნ ტ ე ბ ი

29. ს ტ ა ლ ი ნ ი ს სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი ამზადებს მეცნიერ-მკვლევართა კადრებს (ასპირანტებს) შემდეგ ძირითად სპეციალობებში:

მათემატიკური ანალიზი,

დიფერენციალური და ინტეგრალური განტოლებანი,

ფუნქციათა თეორია,

გეომეტრია,

ალგებრა,

თეორიული მექანიკა,

დრეკადობის თეორია,

გეოფიზიკა,

თეორიული ფიზიკა,

ექსპერიმენტული ფიზიკა,
არაორგანული ქიმია,
ორგანული ქიმია,
ანალიზური ქიმია,
ფიზიკური ქიმია,
მცენარეთა ანატომია და ფიზიოლოგია,
მცენარეთა მორფოლოგია და სისტემატიკა,
ხერხემლიანთა და უხერხემლოთა ზოოლოგია,
ცხოველთა ფიზიოლოგია,
გეობოტანიკა,
ზოოგეოგრაფია,
ენტომოლოგია,
ფიტოგეოგრაფია,
ძველი ქვეყნების ისტორია,
საშუალო საუკუნეთა ისტორია,
ახალი დროის ისტორია,
სსრ კავშირის ხალხთა ისტორია,
საქართველოს ისტორია,
არქეოლოგია,
ეთნოგრაფია,
საკ. კ. პ. (ბ) ისტორია,
გეოლოგია,
მინერალოგია,
პეტროგრაფია,
პალეონტოლოგია,
კრისტალოგრაფია,
ნიადაგმცოდნეობა,
ეკონომიური გეოგრაფია,
ფიზიკური გეოგრაფია,
ფილოსოფია,
ფილოსოფიის ისტორია,
პოლიტიკური ეკონომია,
ფინანსები,
სახალხო-სამეურნეო დაგეგმვა,
სტატისტიკა და საბუხჰალტრო აღრიცხვა,
ეკონომიურ მოძღვრებათა ისტორია,
საქონელმცოდნეობა,
ზოგადი ენათმეცნიერება,

ქართული ენა და ლიტერატურა,
რუსული ენა და ლიტერატურა,
დასავლეთ ევროპის ლიტერატურა,
სომხური ენა და ლიტერატურა,
კავკასიის მთიელ ხალხთა ენები და ლიტერატურა,
აღმოსავლური (ირანული, არაბული, თურქული) ენები და
ლიტერატურა,

ბიზანტინოლოგია,
ხელოვნებათმცოდნეობა,
ხელოვნებათა ისტორია,
სამართლისა და სახელმწიფოს თეორია და ისტორია,
სისხლის სამართალი,
სამოქალაქო სამართალი,
ფსიქოლოგია,
პედაგოგიკა.

30. ასპირანტურაში მიიღებიან ის პირები, რომელთაც აქვთ არჩეული სპეციალობის შესაბამისი დასრულებული უმაღლესი განათლება და გამოიჩინეს უნარი პედაგოგიურ და სამეცნიერო-კვლევით მუშაობაში.

31. ასპირანტურაში ჩარიცხვა ხდება უნივერსიტეტის რექტორის მიერ კათედრის გამგის წარდგენით ფაკულტეტის დეკანატის მეშვეობით და მტკიცდება საქართველოს სსრ განათლების სახალხო კომისარიატის მიერ.

32. ასპირანტურაში შემსვლელნი აბარებენ გამოცდებს სსრ კავშირის სახკომსაბჭოსთან არსებული უმაღლესი სკოლის საქმეთა საკავშირო კომიტეტის მიერ დადგენილი წესით.

33. ასპირანტთა მომზადების ვადა, დისერტაციის დაცვის ჩათვლით, დაწესებულია 3 წელიწადი.

34. ასპირანტის მომზადება ტარდება ინდივიდუალური სასწავლო გეგმით, რომელსაც განიხილავს ფაკულტეტის საბჭო და ამტკიცებს დეკანი ან სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის დირექტორი.

35. ასპირანტის მომზადების უშუალო ხელმძღვანელობა და ამ მომზადებისათვის პასუხისმგებლობა ეკისრება სამეცნიერო ხელმძღვანელს, დანიშნულს დეკანის მიერ იმ პირთაგან, რომელთაც აქვთ პროფესორის სამეცნიერო წოდება ან მეცნიერებათა დოქტორის სამეცნიერო ხარისხი.

36. ასპირანტები ვალდებულნი არიან დანიშნულ ვადებში შეასრულონ ინდივიდუალური სასწავლო გეგმა და დაიცვან სადისერტაციო შრომა, რის შემდეგ მათ მიენიჭება მეცნიერებათა კანდიდატის სამეცნიერო ხარისხი.

37. ყველა ასპირანტი უზრუნველყოფილია სახელმწიფო სტიპენდიით.

38. ასპირანტურა დამთავრებულებს ანაწილებს საქართველოს სსრ განათლების სახალხო კომისარი სსრ კავშირის სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსებული უმაღლესი სკოლის საქმეთა საკავშირო კომიტეტის მიერ დამტკიცებული გეგმის მიხედვით.

ქ ა რ ი მ ე ე შ მ ს ე

სტრუქტურა და ხელმძღვანელობა

39. სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტს თავის შემადგენლობაში აქვს:

ა. ფიზიკა-მათემატიკის ფაკულტეტი კათედრებით, სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტებით, ლაბორატორიებით და კაბინეტებით.

კ ა თ ე დ რ ე ბ ი:

- 1) მათემატიკური ანალიზის,
- 2) დიფერენციალურ და ინტეგრალურ განტოლებათა,
- 3) გეომეტრიის,
- 4) ზოგადი მათემატიკის,
- 5) თეორიული მექანიკის,
- 6) თეორიული ფიზიკის,
- 7) ექსპერიმენტული ფიზიკის,
- 8) ზოგადი ფიზიკის,
- 9) გეოფიზიკის,
- 10) ასტრონომიის.

სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტები:

- 1) ფიზიკის.

ლაბორატორიები:

- 1) მექანიკისა და სითბოსი,
- 2) ელექტროობის,

- 3) ოპტიკის,
- 4) სპეციალური პრაქტიკუმის,
- 5) მეტეოროლოგიის.

კაბინეტები:

- 1) სადემონსტრაციო,
- 2) გეოფიზიკის,
- 3) ასტრონომიის,
- 4) მექანიკის.

ბ. ქიმიის ფაკულტეტი კათედრებით და ლაბორატორიებით

კათედრები:

- 1) არაორგანული ქიმიის,
- 2) ორგანული ქიმიის,
- 3) ფიზიკური ქიმიის,
- 4) ანალიზური ქიმიის.

ლაბორატორიები:

- 1) არაორგანული ქიმიის,
- 2) ორგანული ქიმიის,
- 3) ფიზიკური ქიმიის,
- 4) ანალიზური ქიმიის.

გ) გეოგრაფია-გეოლოგიის ფაკულტეტი კათედრებით, სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტებით, ლაბორატორიებით და კაბინეტებით

კათედრები:

- 1) გეოლოგიისა და პალეონტოლოგიის,
- 2) მინერალოგიისა და პეტროგრაფიის,
- 3) ეკონომიური გეოგრაფიის,
- 4) ზოგადი ფიზიკური გეოგრაფიის,
- 5) ფიზიკური ქვეყანათმცოდნეობის,
- 6) ჰიდროლოგიისა და კლიმატოლოგიის,
- 7) კარტოგრაფიისა და ტოპოგრაფიის,
- 8) ნიადაგთმცოდნეობის.

სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტები:

- 1) გეოლოგიის,
- 2) გეოგრაფიის.

ლაბორატორიები:

- 1) ნიადაგთმცოდნეობის,
- 2) ფოტო-ლაბორატორია,
- 3) ქიმიის.

კაბინეტები:

- 1) ტოპოგრაფიისა და კარტოგრაფიის,
- 2) გეომორფოლოგიის,
- 3) ჰიდროლოგიისა და კლიმატოლოგიის,
- 4) ეკონომიური გეოგრაფიის,
- 5) კრისტალოგრაფიისა და მინერალოგიის,
- 6) პეტროგრაფიის,
- 7) გეოლოგიისა და პალეონტოლოგიის,
- 8) დანალექი ქანების.

დ) ბიოლოგიის ფაკულტეტი კათედრებით, სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტებით, ლაბორატორიებით, კაბინეტებით და მუზეუმით.

კათედრები:

- 1) მცენარეთა მორფოლოგიისა და სისტემატიკის,
- 2) მცენარეთა ფიზიოლოგიისა და ანატომიის,
- 3) დარფინიზმისა და გენეტიკის,
- 4) ჰისტოლოგიისა და ადამიანის ანატომიის,
- 5) უხერხემლოთა ზოოლოგიის,
- 6) ხერხემლიანთა ზოოლოგიის,
- 7) ცხოველთა ფიზიოლოგიის.

სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტები:

1) აკადემიკოსი ი. ს. ბერიტაშვილის სახელობის ფიზიოლოგიის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტი.

ლაბორატორიები:

- 1) მცენარეთა ფიზიოლოგიისა და ანატომიის,
- 2) გენეტიკის,

- 3) ექსპერიმენტული ზოოლოგიის,
- 4) ადამიანისა და ცხოველთა ფიზიოლოგიის.

კ ა ბ ი ნ ე ტ ე ბ ი :

- 1) ბოტანიკის,
- 2) მცენარეთა ფიზიოლოგიის,
- 3) მცენარეთა ანატომიის,
- 4) გენეტიკის,
- 5) უხერხემლოთა ზოოლოგიის,
- 6) ხერხემლიანთა ზოოლოგიის,
- 7) ანატომიისა და ჰისტოლოგიის.

მ უ ზ ე უ მ ე ბ ი :

- 1) ზოომუზეუმი.

ე. ფილოლოგიის ფაკულტეტი კათედრებით, სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტებით და კაბინეტებით

კ ა თ ე ღ რ ე ბ ი :

- 1) ახალი ქართული ლიტერატურის,
- 2) ძველი ქართული ლიტერატურის,
- 3) ქართული ენის,
- 4) კავკასიურ ენათა,
- 5) აღმოსავლურ ენათა,
- 6) არმენოლოგიის,
- 7) ძველი სომხური და ახალი სომხური ენების,
- 8) ირანოლოგიის,
- 9) დასავლეთ ევროპის ლიტერატურის,
- 10) ფსიქოლოგიის,
- 11) ზოგადი ენათმეცნიერებისა და ფონეტიკის,
- 12) რუსული ლიტერატურის,
- 13) რუსული ენის,
- 14) უცხო ენათა,
- 15) პედაგოგიკის.

ს ა მ ე ც ნ ი ა რ ო - კ ვ ლ ე ვ ი თ ი ინსტიტუტები:

- 1) რუსთაველის სახელობის ლიტერატურის ინსტიტუტი,
- 2) ფსიქოლოგიის.

კაბინეტები:

- 1) ფონეტიკის,
 - 2) ქართული ლიტერატურის,
 - 3) რუსული ენის.
- ვ. ისტორიის ფაკულტეტი კათედრებით და
კაბინეტებით.

კ ა თ ე ლ რ ე ბ ი:

- 1) მარქსიზმ-ლენინიზმის,
- 2) სსრ კავშირის ხალხთა ისტორიის,
- 3) საქართველოს ისტორიის,
- 4) ძველი ისტორიის,
- 5) საშუალო საუკუნეთა ისტორიის,
- 6) ახალი ისტორიის,
- 7) კოლონიური ქვეყნების ისტორიის,
- 8) ფილოსოფიის ისტორიის,
- 9) არქეოლოგიის,
- 10) ენთოგრაფიის,
- 11) ხელოვნებათა ისტორიის.

კაბინეტები:

- 1) ისტორიის,
- 2) მარქსიზმ-ლენინიზმის.

- ზ. ეკონომიური ფაკულტეტი კათედრებით, ლაბო-
რატორიებთან და კაბინეტებით:

კ ა თ ე ლ რ ე ბ ი:

- 1) პოლიტიკური ეკონომიის,
- 2) სახალხო მეურნეობის დაგეგმვის,
- 3) საქონელმცოდნეობის,
- 4) სახალხო მეურნეობის აღრიცხვის,
- 5) ფინანსებისა და კრედიტის.

ლ ა ბ ო რ ა ტ ო რ ი ე ბ ი:

- 1) საქონელმცოდნეობის,
- 2) სახალხო მეურნეობის აღრიცხვის.

კაბინეტები:

- 1) ეკონომიურ მეცნიერებათა,
- 2) საქონელმცოდნეობის (სამრეწველო საქონელთა),
- 3) საქონელმცოდნეობის (სასურსათო საქონელთა).

თ. იურიდიული ფაკულტეტი კათედრებით და
კაბინეტებით

კ ა თ ე ლ რ ე ბ ი:

- 1) სისხლის სამართლის,
- 2) სამოქალაქო სამართლის,
- 3) სახელმწიფოს და სამართლის თეორიის,
- 4) სახელმწიფოს და სამართლის ისტორიის.

კაბინეტები:

- 1) კრიმინალისტიკის.

ი. საერთო საუნივერსიტეტო კათედრები:

- 1) სამხედრო მეცნიერებათა,
- 2) ფიზიკური კულტურის.

40. სამეცნიერო და სასწავლო-დამხმარე, კულტურულ-საყოფაცხოვრებო დაწესებულებები, რომლებიც არ შედის ფაკულტეტების შემადგენლობაში

ა) სამეცნიერო და სასწავლო-დამხმარე დაწესებულებები:

- 1) ფუნდამენტალური ბიბლიოთეკა ფილიალებით ფაკულტეტებზე,
- 2) გამომცემლობა სტამბით და ლიტოგრაფიით,
- 3) ლექტორია,
- 4) მექანიკური და მინისგამბერი სახელოსნოები.

ბ) კულტურულ-საყოფაცხოვრებო დაწესებულებები:

- 1) კლუბი,
- 2) პოლიკლინიკა,
- 3) საერთო საცხოვრებელი,
- 4) დასასვენებელი სახლი.

41. ფაკულტეტები და განყოფილებები, სპეციალობანი, კათედრები, ინსტიტუტები, მუზეუმები და სხვა სამეცნიერო-დამხმარე დაწესებულებები არსდება და უქმდება მხოლოდ სსრ კავშირის სახკომსაბჭოსთან არსებული უმაღლესი სკოლის საქმეთა საკავშირო კომიტეტის გადაწყვეტილებით.

სასწავლო-დამხმარე დაწესებულებები არსდება და უქმდება საქართველოს სსრ განათლების სახალხო კომისარიატის გადაწყვეტილებით.

42. სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი დამტკიცებულია და შეიძლება დაიხსროს მხოლოდ სსრ კავშირის სახალხო კომისართა საბჭოს დადგენილებით.

უნივერსიტეტის ხელმძღვანელობა

უნივერსიტეტის რექტორი

43. უნივერსიტეტის რექტორი პასუხისმგებელია საქართველოს სსრ განათლების სახალხო კომისარიატისა და სსრ კავშირის სახკომსაბჭოსთან არსებული უმაღლესი სკოლის საქმეთა საკავშირო კომიტეტის წინაშე სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ხელმძღვანელობისათვის, სასწავლო პროცესის ორგანიზაციისათვის, მაღალკვალიფიციური და პოლიტიკურად აღზრდილი საბჭოთა სპეციალისტების მომზადებისათვის, უნივერსიტეტის სამეცნიერო-კვლევითი და საადმინისტრაციო-სამეურნეო მუშაობისათვის.

44. უნივერსიტეტის რექტორს ამტკიცებს და თანამდებობიდან ანთავისუფლებს სსრ კავშირის სახკომსაბჭოსთან არსებული უმაღლესი სკოლის საქმეთა საკავშირო კომიტეტი საქართველოს სსრ განათლების სახალხო კომისარიატის წარდგენით.

45. რექტორს ეკისრება:

ა) ერთმმართველობის საფუძველზე უნივერსიტეტის მთელი მუშაობის ხელმძღვანელობა და წარმომადგენლობა უნივერსიტეტის სახელით;

ბ) სასწავლო გეგმების, პროგრამებისა და სამეცნიერო-კვლევითი და საგამომცემლო მუშაობის გეგმების ცხოვრებაში გატარება.

გ) სტუდენტთა და ასპირანტთა წარმატების, ლექციების, ლაბორატორულ მეცადინეობათა, სასწავლო, საწარმოო და პედაგოგი-

ური პრაქტიკისა და სამეცნიერო-კვლევითი მუშაობის ხარისხის კონტროლი;

დ) სტუდენტთა, ასპირანტთა, პროფესორ-მასწავლებელთა და სასწავლო-დამხმარე შემადგენლობას შორის პოლიტიკური და კულტურულ-აღმზრდელობითი მუშაობის ხელმძღვანელობა;

ე) სოციალისტური შეჯიბრებისა და დამკვრელობის სწორი მიმართულებისათვის ხელისშეწყობა;

ვ) მეცადინეობის ცხრილისა და შინაგანაწესის დამტკიცება და მათი ზუსტად შესრულების მეთვალყურეობა;

ზ) სტუდენტთა და ასპირანტთა მიღება, გამოშვება და გარიცხვა.

თ) ფიზიკური აღზრდის ხელმძღვანელობა და სტუდენტთა და ასპირანტთა ჯანმრთელობის მეთვალყურეობა;

ი) ფულადი სახსრებისა და ქონების განმკარგულებლობა;

კ) სტუდენტებისა და ასპირანტებისათვის სტიპენდიების დანიშვნა;

ლ) სტუდენტთა, ასპირანტთა, პროფესორ-მასწავლებელთა შემადგენლობისა და უნივერსიტეტის სხვა თანამშრომელთა საყოფაცხოვრებო მომსახურების მოწყობა;

მ) უნივერსიტეტის ბიბლიოთეკების მუშაობის კონტროლი და ხელმძღვანელობა.

45) რექტორს ყავს მოადგილე-პრორექტორი და რექტორის ერთი თანაშემწე საადმინისტრაციო-სამეურნეო ნაწილში.

პრორექტორი სასწავლო და სამეცნიერო მუშაობის დარგში

46. პრორექტორი სასწავლო და სამეცნიერო მუშაობის დარგში პასუხისმგებელია რექტორის წინაშე უნივერსიტეტის სასწავლო-მეთოდოლოგიური და სამეცნიერო მუშაობისათვის.

47. პრორექტორი სასწავლო და სამეცნიერო მუშაობის დარგში წამოიყენება წამყვან სპეციალობათა ყველაზე უფრო კვალიფიციურ პროფესორთა რიცხვიდან და მტკიცდება და თანამდებობიდან თავისუფლდება სსრ კავშირის სახკო.მსაბჰოსთან არსებული უმაღლესი სკოლის საქმეთა საკავშირო კომიტეტის მიერ საქართველოს სსრ განათლების სახალხო კომისარიატის წარდგენით.

48. სასწავლო და სამეცნიერო მუშაობის დარგში პრორექტორის მოვალეობას შეადგენს:

ა) ფაქულტეტების, კათედრებისა და სამეცნიერო-კვლევით დაწესებულებათა სასწავლო-მეთოდოლოგიური და სამეცნიერო-კვლევითი მუშაობის ორგანიზაცია.

ბ) მეცადინეობათა და გამოცდების ცხრილის შედგენისა და ფაქულტეტებისა და კათედრების მიერ ამ ცხრილების შესრულების კონტროლი.

გ) სტუდენტთა საწარმოო, სასწავლო და პედაგოგიური პრაქტიკის გატარების კონტროლი;

დ) უნივერსიტეტის სასწავლო-მეთოდოლოგიური და სამეცნიერო კონფერენციების მოწყობა;

ე) ასპირანტთა მომზადებისა და უნივერსიტეტის პროფესორ-მასწავლებელთა და სასწავლო-დამხმარე პერსონალის კვალიფიკაციის ამაღლების ხელმძღვანელობა;

ვ) სამეცნიერო-კვლევითი დაწესებულებების ხელმძღვანელობა;

ზ) სამეცნიერო ხარისხთა და წოდებათა მინიჭების მუშაობის ხელმძღვანელობა.

თ) სტუდენტთა სამეცნიერო-კვლევითი წრეების მუშაობის ზოგადი ხელმძღვანელობის განხორციელება;

ი) პროფესორ-მასწავლებელთა შემადგენლობის სათანადოდ გამოყენებისა და მისი სწორი სასწავლო დატვირთვისათვის მეთვალყურეობა.

კ) დაუსწრებელ განყოფილებათა და ექსტერნატის ხელმძღვანელობა;

ლ) კვლევითი მუშაობისა და სამეცნიერო-საპოპულარიზაციო მუშაობის ხელმძღვანელობა.

მ) ხარჯების ნუსხის შესრულების ხელმძღვანელობა და კონტროლი უნივერსიტეტის სასწავლო-მეთოდოლოგიური და სამეცნიერო-კვლევითი მუშაობის ნაწილში;

ნ) რექტორის შეცვლა მისი წასვლის შემთხვევაში.

49. პრორექტორს სასწავლო და სამეცნიერო მუშაობის დარგში ყავს თანაშემწეები მათ შორის დაუსწრებელი სწავლებისა და ექსტერნატის ხაზით.

რექტორის თანაშემწე საადმინისტრაციო-სამეურნეო ნაწილში

50. რექტორის თანაშემწეს საადმინისტრაციო-სამეურნეო ნაწილში ამტკიცებს საქართველოს სსრ განათლების სახალხო კომისარიატი რექტორის წარდგენით. ის პასუხისმგებელია უშუალოდ რექტორის

წინაშე საადმინისტრაციო-სამეურნეო და საფინანსო საქმიანობისათვის.

რექტორის თანაშემწის მოვალეობას შეადგენს:

ა) სამეურნეო და კულტურულ-საყოფაცხოვრებო დაწესებულებათა მუშაობის ოპერატიული ხელმძღვანელობა და აუდიტორიებისა, კაბინეტებისა, სასადილოებისა და სხვათა წესრიგისა და სანიტარულ-ჰიგიენური მდგომარეობისათვის მეოვალეურობა;

ბ) უნივერსიტეტის საერთო საცხოვრებლების ხელმძღვანელობა;

გ) უნივერსიტეტის საფინანსო საქმიანობის ხელმძღვანელობა;

დ) მშენებლობის, კაპიტალური და მიმდინარე რემონტის ხელმძღვანელობა;

ე) კათედრების, ლაბორატორიების, კაბინეტების, სამეურნეო და კულტურულ-საყოფაცხოვრებო დაწესებულებათა უზრუნველყოფა ბინით, მოწყობილობით, ინვენტარით და მასალებით, დაუსწრებელ სტუდენტთა მომსახურება სესიების დროს (საერთო საცხოვრებლების დაქირავება და მომზადება, კვების მოწყობა და ა. შ.);

ვ) ხელშეკრულებათა დადება და რექტორის დავალებით სამეურნეო საკითხებზე წარმომადგენლობა.

პრორექტორის თანაშემწე დაუსწრებელი სწავლების დარგში

51. პრორექტორის თანაშემწეს დაუსწრებელი სწავლების დარგში ეკისრება:

ა) ფაკულტეტებზე დაუსწრებელი სწავლების განყოფილებათა მუშაობის კონტროლი და მეთვალეურობა;

ბ) დახმარების გაწევა დეკანისათვის დაუსწრებელთა მიღებისა და გამოშვების მოწყობაში;

გ) დეკანებთან ერთად საკონსულტაციო პუნქტების ქსელის მოწყობა და დეკანების მიერ ქსელის დროზე დამტკიცების კონტროლი;

დ) პრორექტორისათვის მეცადინეობათა ცხრილებისა და შინაგანაწესების დასამტკიცებლად დროზე წარდგენის კონტროლი და კონტროლი ფაკულტეტების მხრივ ამ ცხრილებისა და განაწესების შესრულებაზე.

ე) კონტროლი ფაკულტეტების მიერ დაუსწრებელთათვის დასასწრები სესიებისა და კონსულტაციების დროზე და სწორად მოწყობაზე;

ვ) დეკანებთან ერთად დაუსწრებელთა შორის პოლიტიკურ-საგანმანათლებლო მუშაობის მოწყობა;

ზ) წარმომადგენლობა პრორექტორის დავალებით დაუსწრებელი სწავლების საქმეებზე სხვა ორგანიზაციებსა და დაწესებულებებში.

ფ ა კ უ ლ ტ ე ტ ი

აშ. ფაკულტეტი არის სასწავლო-სამეცნიერო და საადმინისტრაციო განყოფილება, გამაერთიანებელი იმ კათედრებისა და სამეცნიერო დაწესებულებათა, რომელნიც ანხორციელებენ სტუდენტთა და ასპირანტთა მომზადებას რამდენიმე მონათესავე დისციპლინაში და თავის მუშაობას ატარებს ფაკულტეტის დეკანის ხელმძღვანელობით.

აჰ. ფაკულტეტის დეკანს წამოაყენებენ ამ ფაკულტეტის წამყვანი დისციპლინების პროფესორთა რიცხვიდან და ამტკიცებს საქართველოს სსრ განათლების სახალხო კომისარიატი რექტორის წარდგენით.

ფაკულტეტის დეკანის მოვალეობას შეადგენს:

ა) ფაკულტეტის, მასში შემავალი კათედრების, ინსტიტუტების, სასწავლო-დამხმარე დაწესებულებათა სასწავლო და სამეცნიერო მუშაობის ხელმძღვანელობა და სტუდენტთა სასწავლო, საწარმოო და პედაგოგიური პრაქტიკის ხელმძღვანელობა;

ბ) სასწავლო გეგმებისა და პროგრამების და სამეცნიერო-კვლევითი მუშაობის გეგმების შესრულების უზრუნველყოფა;

გ) სტუდენტთა, ასპირანტთა, სასწავლებელთა და სასწავლო-დამხმარე პერსონალის იდეურ-პოლიტიკური აღზრდის ღონისძიებათა განხორციელება;

დ) სტუდენტთა ცოდნის შემოწმების, მათი წარმატების აღრიცხვისა და კონტროლის მოწყობა;

ე) მონაწილეობა სტუდენტთა მიღების გატარებაში;

ვ) ასპირანტთა მომზადების ხელმძღვანელობა, დისერტაციების დაცვისა და საკანდიდატო გამოცდების მოწყობა;

ზ) ფაკულტეტის სამეცნიერო-პედაგოგიური შემადგენლობის კვალიფიკაციის ამაღლება;

თ) სასწავლო მეცადინეობათა ცხრილების შედგენა და მისი ცხოვრებაში გატარება;

ი) ფაკულტეტზე დისციპლინის უზრუნველყოფა;

კ) საგასავლო ნუსხის გეგმებისა და ფაკულტეტის მუშაობის პერიოდულ ანგარიშგებათა დამუშავება;

ლ) ფაკულტეტის ბიუჯეტის ფარგლებში სახსრების განმკარგულებლობა და ფაკულტეტის ქონების მდგომარეობისა და დაცულობისათვის პასუხისმგებლობა.

54. დეკანს ყავს თანაშემწეები, მათ შორის თანაშემწე დაუსწრებელი სწავლების დარგში.

თანაშემწეთა რიცხვი განისაზღვრება საშტატო წესით უნივერსიტეტის რექტორის წარდგენით ფაკულტეტის სტრუქტურისა და მისი მუშაობის მოცულობის მიხედვით.

სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტი

55. იმ მიზნით, რომ ერთ ადგილას იყვნენ თავმოყრილნი მონათესავე სპეციალობათა სამეცნიერო ძალები, რომელთაც შეუძლიათ დასვან და კოლექტიურად გადასჭრან სოციალისტური მეურნეობისა და ქვეყნის თავდაცვის საკურობებით წამოყენებული კომპლექსური ხასიათის პრობლემები და იმ სპეციალობათა პრობლემები, რომელნიც უნივერსიტეტის კათედრების მიერ წარმოდგენილი არ არიან და აგრეთვე მონათესავე კათედრების სამეცნიერო მუშაობის უკეთ მოწყობის მიზნით — უნივერსიტეტში ფაკულტეტების სისტემაში არსებობს სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტები.

56. სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტები თავის მუშაობას ანხორციელებენ სსრ კავშირის სახკომსაბჭოსთან არსებული უმაღლესი სკოლის საქმეთა საკავშირო კომიტეტის მიერ დამტკიცებულ განსაკუთრებულ დებულებათა საფუძველზე და ექვემდებარებიან შესაბამისი ფაკულტეტების დეკანებს.

უშუალო ხელმძღვანელობას ანხორციელებს ინსტიტუტის დირექტორი, რომელიც არის დეკანის მოადგილე სამეცნიერო ნაწილში. სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტს აქვს ტიტული და ბიუჯეტი.

მუზეუმები

57. მუზეუმები სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სისტემაში წარმოადგენენ სასწავლო-დამხმარე, სამეცნიერო-კვლევით და მასობრივ-საგანმანათლებლო დაწესებულებებს, რომელნიც მომსახურებას უწევენ აგრეთვე მშრომელთა ფართო მასებსაც.

58. მუზეუმები ანხორციელებენ თავის საქმიანობას სსრ კავშირის სახკომსაბჭოსთან არსებული უმაღლესი სკოლის საქმეთა საკავშირო კომიტეტის მიერ დამტკიცებულ განსაკუთრებულ დებულება-

თა საფუძველზე და ექვემდებარებიან შესაბამისი ფაკულტეტების დეკანებს.

უშუალო ხელმძღვანელობას ანხორციელებს მუზეუმის დირექტორი. მუზეუმს აქვს ტიტული და ბიუჯეტი.

ბოტანიკური ბაღი

59. ბოტანიკური ბაღი არის სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სამეცნიერო-კვლევითი, სასწავლო-დამხმარე და სამეცნიერო-საგანმანათლებლო დაწესებულება.

თავის მუშაობას ბოტანიკური ბაღი ანხორციელებს სსრ კავშირის სახკომსაბჭოსთან არსებული უმაღლესი სკოლის საქმეთა საკავშირო კომიტეტის მიერ დამტკიცებული დებულების მიხედვით.

ბოტანიკური ბაღის სათავეში სდგას დირექტორი, რომელსაც მეცნიერ-მუშაკთაგან წამოაყენებს ბიოლოგიის ფაკულტეტის დეკანი და ამტკიცებს უნივერსიტეტის რექტორი. ბოტანიკურ ბაღს აქვს ტიტული და ბიუჯეტი.

სამეცნიერო ბიბლიოთეკა

60. სამეცნიერო ბიბლიოთეკა სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სისტემაში წარმოადგენს სასწავლო-დამხმარე, სამეცნიერო და მასობრივ-საგანმანათლებლო დაწესებულებას.

61. სამეცნიერო ბიბლიოთეკის სათავეში დგას დირექტორი, რომელიც ერთპიროვნულად პასუხისმგებელია ბიბლიოთეკის მუშაობის მდგომარეობისა და წიგნის ქონების დაცულობისათვის.

ბიბლიოთეკის დირექტორის მოვალეობას შეადგენს:

ა) ბიბლიოთეკის მთელი-სამეცნიერო, საფინანსო და საადმინისტრაციო-სამეურნეო მუშაობის ხელმძღვანელობა;

ბ) ბიბლიოთეკის საწარმოო გეგმისა და ნუსხის შედგენა, მათი შესრულების კონტროლი და წლიური ანგარიშის შედგენა;

გ) დაკომპლექტების ხელმძღვანელობა;

ბიბლიოთეკის თანამშრომელთა გადამზადების საქმის მოწყობა;

ე) ბიბლიოთეკის ნუსხით გათვალისწინებული სახსრების განმკარგულებლობა.

62. ბიბლიოთეკის დირექტორი ხელმძღვანელობს და კონტროლს უწევს ფაკულტეტების, ინსტიტუტების, კაბინეტებისა და ლაბორატორიების ბიბლიოთეკების მუშაობას და უშუალოდ ექვემდებარება უნივერსიტეტის რექტორს.

63. ბიბლიოთეკის დირექტორს ამტკიცებს უნივერსიტეტის რექტორი.

64. სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ბიბლიოთეკას აქვს დამოუკიდებელი ტიტული და ბიუჯეტი.

გ ა მ მ ც ე მ ლ ო ბ ა

65. მეცნიერული ნაშრომებისა და სასწავლო ლიტერატურის გამოსაცემად და გასაფრთხილებლად სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტთან არსებობს გამომცემლობა, რომელიც მოქმედობს უნივერსიტეტის რექტორის მიერ დამტკიცებული დებულების საფუძველზე.

66. გამომცემლობა ექვემდებარება უნივერსიტეტის რექტორს; უშუალო ხელმძღვანელობას ანხორციელებს პრორექტორი, რომელიც არის გამომცემლობის პასუხისმგებელი რედაქტორი. ოპერატიულ ხელმძღვანელობას ანხორციელებს გამომცემლობის დირექტორი.

მეცნიერულ ნაშრომთა რედაქტორები არიან შესაბამისი ფაკულტეტების დეკანები და ყველა სამეცნიერო დაწესებულების დირექტორები.

67. გამომცემლობის წლიური გეგმა დგება ფაკულტეტების, კათედრების, ინსტიტუტების, სტუდენტთა სამეცნიერო წრეების სამეცნიერო-კვლევითი მუშაობის თემატიკური გეგმის საფუძველზე უნივერსიტეტის ყველა დაწესებულების სამეცნიერო და სასწავლო ლიტერატურის მოთხოვნების გათვალისწინებით.

68. გამომცემლობა უშვებს „სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მეცნიერულ შრომებს“, ინსტიტუტების, ლაბორატორიების, ცალკეული სემინარების მეცნიერულ ნაშრომებს, მონოგრაფიებს, დიდი სამეცნიერო მნიშვნელობის მქონე დისერტაციებს, სტუდენტთა საუკეთესო მეცნიერულ ნაშრომებს სტუდენტთა სამეცნიერო წრეების წარდგენით, სახელმძღვანელოებს, ლექციების ყველაზე უსაკიროეს კურსებს, სასწავლო გეგმებს, პროგრამებს, ცნობარებს და ა. შ.

69. გამომცემლობის დაგეგმვისა და მისი მუშაობისათვის კონტროლის გასაწევად რექტორთან მისი თავმჯდომარეობით ეწყობა უნივერსიტეტის სარედაქციო საბჭო.

ლექტორია

70. სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ლექტორია ატარებს კულტურულ-მასობრივ მუშაობას მშრომელთა ფართო მასებს შორის.

71. ლექტორია ექვემდებარება უნივერსიტეტის რექტორს; უშუალო ხელმძღვანელობას ანხორციელებს პრორექტორი. ოპერატიულ ხელმძღვანელობას ეწევა ლექტორიის გამგე.

72. ლექტორიის მუშაობის გეგმაში შედის: მოწინავე მეცნიერებისა და ტექნიკის მიღწევების პროპაგანდა, ხელის შეწყობა ლექციების საშუალებით მშრომელთა იდეურ-პოლიტიკური აღზრდისათვის მარქსიზმ-ლენინიზმის საფუძველზე. პოლიტიკის, ეკონომიკის, ლიტერატურისა და ხელოვნების ცალკეული განყოფილებების ცოდნათა საფუძვლების პიპულარიზაცია.

73. ლექტორია თავის მუშაობას ატარებს მჭიდრო კავშირში უნივერსიტეტის სამეცნიერო დაწესებულებებთან და ეწევა მასებში საუნივერსიტეტო მეცნიერების ყველაზე უფრო ღირსშესანიშნავი მიღწევების პიპულარიზაციას.

74. ლექტორია ეწევა საშეფო მუშაობას მუშურ-გლეხური წითელი არმიის ნაწილებში, საწარმოებში, სასოფლო-სამეურნეო რაიონებში და ლექციების მოწყობის საშუალებით დახმარებას უწევს საშუალო სკოლას.

75. ლექტორია ატარებს ციკლურ და ეპიზოდურ ლექციებს უნივერსიტეტის აუდიტორიებში, თბილისის სხვა აუდიტორიებში და საფაბრიკო-საქარხნო საწარმოებში. ლექტორია აწყობს აგრეთვე თემატიკურ სალიტერატურო-მხატვრულ საღამოებს, რაც ლიტერატურის დარგში ლექციების დამატებას წარმოადგენს.

76. ლექტორია არის სამეურნეო ანგარიშზე მყოფი ორგანიზაცია.

სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საბჭო

77. რექტორთან და მისი ხელმძღვანელობით არსდება სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საბჭო, რომლის შემადგენლობაში შედიან: რექტორის მოადგილე — პრორექტორი სასწავლო და სამეცნიერო მუშაობის დარგში, რექტორის თანაშემწე საადმინისტრაციო-სამეურნეო ნაწილში, ფაკულ-

ტეტების დეკანები, სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სისტემაში შემავალ სამეცნიერო-კვლევით დაწესებულებათა დირექტორები, კათედრის გამგეები და სხვა პირები, რექტორის წარდგენით, ბიბლიოთეკის დირექტორი და უნივერსიტეტის პარტიული, კომკავშირისა და პროფკავშირის ორგანიზაციების წარმომადგენლები.

საბჭოს შემადგენლობაში შეიძლება შეყვანილ იქნან აგრეთვე პირები პროფესორ-მასწავლებელთა პერსონალიდან და იმ საწარმოთა და დაწესებულებათა წარმომადგენელნი, რომლებისთვისაც სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი ამზადებს სპეციალისტებს.

საბჭო იკრიბება რექტორის მიერ დაწესებულ ვადებში, მაგრამ არა ნაკლებ ერთისა თვეში.

78. საბჭოს მოვალეობას შეადგენს:

1) კათედრების ხელმძღვანელთა, კათედრის პროფესორებისა და დოცენტების ვაკანსიების შესავსებად მოწყობილი კონკურსის შედეგების განხილვა;

2) პრინციპული სასწავლო-მეთოდოლოგიური საკითხების განხილვა.

3) უნივერსიტეტის სამეცნიერო-კვლევითი და საგამომცემლო სამუშაოების შენაკრები წლიური გეგმის განხილვა და დამტკიცება;

4) უნივერსიტეტის წლიური ნუსხის პროექტის განხილვა;

5) მშენებლობის გეგმებისა და უნივერსიტეტის მატერიალური ბაზის განმტკიცების დარგში უმნიშვნელოვანეს ღონისძიებათა განხილვა;

6) მეცნიერებათა კანდიდატის სამეცნიერო ხარისხის მინიჭება.

7) უფროსი მეცნიერთანამშრომლის, დოცენტისა და პროფესორის სამეცნიერო წოდებაზე კანდიდატების შერჩევა და წარდგენა.

8) მეცნიერებათა დოქტორის სამეცნიერო ხარისხის მინიჭება სსრ კავშირის სახკომსაბჭოსთან არსებული უმაღლესი სკოლის საქმეთა საკავშირო კომიტეტის საატესტაციო კომისიის შემდგომი დამტკიცებით.

79. სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი ანიჭებს მეცნიერებათა დოქტორისა და კანდიდატის ხარისხებს შემდეგ სპეციალობებში:

ა) ფიზიკა-მათემატიკურ მეცნიერებათა.

დოქტორისა და კანდიდატის

მათემატიკური ანალიზი,

დიფერენციალური და ინტეგრალური განტოლებანი,

ფუნქციონირება თეორია,
გეომეტრია,
ალგებრა,
თეორიული მექანიკა,
დრეკადობის თეორია,
გეოფიზიკა,
თეორიული ფიზიკა,
ექსპერიმენტალური ფიზიკა,

ბ) ქიმიის მეცნიერებათა

დოქტორისა და კანდიდატის

არაორგანული ქიმია,
ორგანული ქიმია,
ანალიზური ქიმია.

კანდიდატისა

ფიზიკური ქიმია,

გ) ბიოლოგიის მეცნიერებათა

დოქტორისა და კანდიდატის

მცენარეთა ანატომია და ფიზიოლოგია,
მცენარეთა მორფოლოგია და სისტემატიკა,
ხერხემლიანთა და უხერხემლოთა ზოოლოგია,
ცხოველთა ფიზიოლოგია,
გეობოტანიკა.

კანდიდატისა

ზოოგეოგრაფია,
ენტომოლოგია,
ფოტოგეოგრაფია.

დ) ისტორიის მეცნიერებათა

დოქტორისა და კანდიდატის

ძველი ქვეყნების ისტორია,
საშუალო საუკუნეთა ისტორია,

ახალი დროის ისტორია,
სსრ კავშირის ხალხთა ისტორია,
საქართველოს ისტორია,
არქეოლოგია,
ეთნოგრაფია.

კანდიდატისა

საკ. კ. პ. (ბ) ისტორია,

ვ) გეოლოგია-მინერალოგიის მეცნიერებათა

დოქტორისა და კანდიდატის

გეოლოგია,
მინერალოგია,
პეტროგრაფია,
პალეონტოლოგია,
კრისტალოგრაფია.

კანდიდატისა

ნიადაგთმცოდნეობა,

ვ) გეოგრაფიის მეცნიერებათა

დოქტორისა და კანდიდატის

ეკონომიური გეოგრაფია,
ფიზიკური გეოგრაფია.

ზ) ფილოსოფიურ მეცნიერებათა

დოქტორისა და კანდიდატის

ფილოსოფია,
ფილოსოფიის ისტორია.

თ) ეკონომიურ მეცნიერებათა

დოქტორისა და კანდიდატის

პოლიტიკური ეკონომია,
ფინანსები,
სახალხო-სამეურნეო დაგეგმვა,
სტატისტიკა და საბუხჰალტრო აღრიცხვა.

კანდიდატისა

ეკონომიურ მოძღვრებათა ისტორია.

ი) ტექნიკურ მეცნიერებათა

დოქტორისა და კანდიდატის
საქონელმცოდნეობის.

კ) ფილოლოგიურ მეცნიერებათა

დოქტორისა და კანდიდატის

ზოგადი ენათმეცნიერება,
ქართული ენა და ლიტერატურა,
რუსული ენა და ლიტერატურა,
დასავლეთ ევროპის ლიტერატურა,
სომხური ენა და ლიტერატურა,
კავკასიის მთიელ ხალხთა ენები და ლიტერატურა,
აღმოსავლური (ირანული, არაბული, თურქული)
ენები და ლიტერატურა,
ბიზანტინოლოგია.

ლ) ხელოვნებათმცოდნეობის მეცნიერებათა

დოქტორისა და კანდიდატის

ხელოვნებათმცოდნეობა,

ხელოვნებათა ისტორია.

მ) იურიდიულ მეცნიერებათა

დოქტორისა და კანდიდატის

სახელმწიფოს და სამართლის თეორია და ისტორია

სისხლის სამართალი,

სამოქალაქო სამართალი.

ნ) პედაგოგიურ მეცნიერებათა

დოქტორისა და კანდიდატის

ფსიქოლოგია,

პედაგოგია.

80. საბჭოს გადაწყვეტილებანი ყველა საკითხზე, გარდა პროფესორისა და დოცენტის სამეცნიერო წოდებათა და დოქტორის-

სამეცნიერო ხარისხის მინიჭებისა, ძალაში შედის რექტორის მიერ მათი დამტკიცების შემდეგ.

81. უნივერსიტეტის საბჭოს შემადგენლობას ამტკიცებს სსრ კავშირის სახკომსაბჭოსთან არსებული უმაღლესი სკოლის საქმეთა საკავშირო კომიტეტი.

ფაკულტეტის საბჭო

82. დეკანთან მისივე თავმჯდომარეობით ეწყობა ფაკულტეტის საბჭო, რომლის შემადგენლობაში შედიან: დეკანის თანაშემწეები, ინსტიტუტების და სხვა სამეცნიერო დაწესებულებათა დირექტორები, კათედრების გამგეები, პარტიული კომკავშირისა და პროფკავშირის ორგანიზაციების წარმომადგენლები.

ფაკულტეტის საბჭოს შემადგენლობაში შეიძლება შეყვანილ იქნან აგრეთვე პირები პროფესორ-მასწავლებელთა შემადგენლობიდან და იმ საწარმოთა და დაწესებულებათა წარმომადგენელი, რომლებთანაც ფაკულტეტი დაკავშირებულია თავისი მუშაობით.

83. ფაკულტეტის საბჭო იკრიბება დეკანის მიერ დაწესებულ და უნივერსიტეტის რექტორის მიერ დამტკიცებულ ვადებში, მაგრამ არა ნაკლებ ერთისა თვეში, ფაკულტეტის საბჭოს შემადგენლობას ამტკიცებს რექტორი დეკანის წარდგენით.

84. ფაკულტეტის საბჭოს მოვალეობას შეადგენს:

ა) ფაკულტეტის მუშაობის სასემესტრო და წლიური გეგმებისა და ინსტიტუტებისა და კათედრების მუშაობის ანგარიშების განხილვა;

ბ) ძირითადი სასწავლო-მეთოდოლოგიური საკითხების განხილვა და კათედრების მუშაობის გამოცდილების განზოგადება;

გ) ვარჩევა იმ კურსების სასწავლო პროგრამებისა, რომლებიც იკითხება ფაკულტეტზე.

დ) სტუდენტთა სამეცნიერო წრეების მუშაობის გეგმის განხილვა.

ე) სამეცნიერო წოდებაზე კანდიდატურების განხილვა და დისერტაციების დაცვის ჩატარება;

ვ) ვაკანსიების შესავსებად მოწყობილი კონკურსის შედეგების მასალების განხილვა;

ზ) სტუდენტთა და ასპირანტთა მიღების გეგმებისა და შედეგების განხილვა.

თ) ასპირანტთა ინდივიდუალური გეგმებისა და სადისერტაციო შრომების თემების განხილვა.

85. საბჭოს გადაწყვეტილებანი ყველა საკითხზე, გარდა სამეცნიერო წოდებათა და ხარისხთა მინიჭებისა, ძალაში შედის დეკანის მიერ მათი დამტკიცების შემდეგ.

ბიბლიოთეკის საბჭო

86. ბიბლიოთეკის დირექტორთან იქმნება ბიბლიოთეკის საბჭო, რომლის შემადგენლობაში შედიან კათედრების, სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტებისა და უნივერსიტეტის საზოგადოებრივი ორგანიზაციების წარმომადგენლები.

ბიბლიოთეკის საბჭოს ევალება ბიბლიოთეკის საწარმოო გეგმის, დაკომპლექტების თემატიკისა და სტუდენტთა, ასპირანტთა, პროფესორ-მასწავლებელთა შემადგენლობისა და უნივერსიტეტის ყველა დაწესებულებათა მომსახურების ძირითადი საკითხების განხილვა.

ბიბლიოთეკის საბჭოს შემადგენლობას ამტკიცებს უნივერსიტეტის რექტორი.

ქ ა რ ი მ ე უ ვ ი დ ე

საზოგადოებრივი ორგანიზაციები

87. სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში არსებობენ ნებაყოფლობითი საზოგადოებრივი ორგანიზაციები, რომელნიც აერთიანებენ სტუდენტებს, ასპირანტებს, სამეცნიერო-პედაგოგიურ და საადმინისტრაციო-ტექნიკურ მუშაკებს და მოქმედებენ თავის პროგრამა-წესდებათა დებულებების საფუძველზე.

საზოგადოებრივი ორგანიზაციები ამობილიზებენ სტუდენტობას, ასპირანტებსა და უნივერსიტეტის ყველა მუშაკს ამხანაგო სტალინის მითითების შესასრულებლად:

„დავეუფლოთ მეცნიერებას, გამოვკედლოთ ბოლშევიკ-სპეციალისტთა ახალი კადრები ცოდნათა ყველა დარგისათვის, ვისწავლოთ, ვისწავლოთ, ვისწავლოთ ფრიად მუშპოვრად“.

სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საზოგადოებრივი ორგანიზაციების ამოცანებს შეადგენს:

ა) სტუდენტთა, ასპირანტთა, მეცნიერ მუშაკთა, პროფესორ-მასწავლებელთა შემადგენლობისა და უნივერსიტეტის ყველა დანარჩენი მუშაკის პოლიტიკური აღზრდა მარქს-ენგელს-ლენინ-სტალინის მოძღვრების საფუძველზე;

ბ) სოციალისტური შეჯიბრებისა და დამკვერლობის ორგანიზაცია;

გ) რექტორისათვის სასწავლო გეგმებისა და პროგრამების შესრულებაში დახმარების გაწევა და ხელისშეწყობა;

დ) შეგნებული დისციპლინის განმტკიცება;

ე) გატარება ღონისძიებათა, რაც უზრუნველყოფს იდეურ-პოლიტიკური ღონის სისტემატიურ ამალღებას „საქ. კ. პ. (ბ) ისტორიის მოკლე კურსისა“ და მარქს-ენგელს-ლენინ-სტალინის ნაწარმოებთა შესწავლის საფუძველზე და აგრეთვე უნივერსიტეტის პროფესორ-მასწავლებელთა პერსონალის სამეცნიერო-პედაგოგიური კვალიფიკაციის სისტემატიურ ამალღებას მოწინავე მეცნიერებისა და ტექნიკის საფუძველზე;

ვ) სტუდენტთა, ასპირანტთა და მასწავლებელთათვის სამეცნიერო წრეებისა და ექსკურსიების მოწყობა, რაც ხელს შეუწყობს სწავლის ხარისხის ამალღებას, მასწავლებელთა კვალიფიკაციის ამალღებას და უნივერსიტეტის მეცნიერული მუშაობის განვითარებას.

88. სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტთან არსდება სამეცნიერო საზოგადოებები, რომელნიც მოქმედებენ რექტორის მიერ წარდგენილი და დადგენილი წესით დამტკიცებულ წესდებათა საფუძველზე.

89. სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტს უფლება აქვს გამოისცეს მრავალტირაჟიანი ბეჭდვითი გაზეთი—რექტორატის, პარტიული ბიუროს, საქ. ა. ლ. კ. კ. კომიტეტის, ადგილკომისა და პროფკომის ორგანო.

ქ ა რ ი მ ი რ ვ ე

შინა განაწესი და დისციპლინა

90. სასწავლო მუშაობის მაღალი ხარისხის უზრუნველყოფის მიზნით რექტორი აწესებს შინაგანაწესს, რომლის შესრულება უნივერსიტეტის ყველა სტუდენტისა, ასპირანტისა და მუშაკისათვის სავალდებულოა.

91. სტუდენტებისა და ასპირანტების მიერ სასწავლო დისციპლინისა და შინაგანაწესის დარღვევა გამოიწვევს დეკანისა და რექტორის მიერ დაწესებულ შემდეგ დისციპლინარულ სასჯელს: ა) შენიშვნა, ბ) საყვედური, გ) სასტიკი საყვედური გაფრთხილებით.

92. სტუდენტები და ასპირანტები, რომელნიც არასაპატიო მიზეზით სისტემატიურად არ დაესწრებიან სასწავლო მეცადინეობას, სისტემატიურად დაარღვევენ შინაგანაწესსა და სასწავლო

დისციპლინას ან ჩაიდენენ მათთვის სახელის გამტეხ საქციელს, რექტორის ბრძანებით გაირიცხებიან უნივერსიტეტიდან.

93. მეცნიერულ-პედაგოგიური მუშაკები, სასწავლო-დამხმარე პერსონალის პირნი და სხვა თანამშრომლები, რომელნიც დაარღვევენ სასწავლო დისციპლინას და შინაგანაწესს, რექტორის მიერ დაისჯებიან დისციპლინალური სასჯელით ვიდრე გარიცხვამდე სსრ კავშირის სახკომსაბჭოს, საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტისა და პროფესიულ კავშირთა სრულიად საკავშირო ცენტრალურ საბჭოს 1938 წლის 20 დეკემბრის დადგენილების ზუსტად შესაბამისად.

კ ა რ ი მ ე ტ ხ რ ი

სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის
ქონება და სახსრები

94. სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ქონება—შენობა, მოწყობილობა, ინვენტარი და სხვა, სახელმწიფო საკუთრებას შეადგენს.

სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ქონება, რომელიც მის საინვენტარო სიაში ირიცხება და მის ბალანსზე იმყოფება, არ შეიძლება გასხვისებულ იქნას საქართველოს სსრ განათლების სახალხო კომისარის ბრძანების გარეშე.

შთელი ქონების დაცულობისათვის პასუხისმგებელია რექტორი.

95. სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სახსრები შესდგება:

ა) სახბიუჯეტის ასიგნობათაგან,

ბ) სპეციალური სახსრებისაგან, რაც შესდგება სამეცნიერო-კვლევითი და სასწავლო-დამხმარე დაწესებულებათა შემოსავლიდან.

96. სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი არის დამოუკიდებელი სასწავლო-სამეცნიერო დაწესებულება და მოქმედებს, როგორც იურიდიული პირი; მას აქვს თავისი საფინანსო გეგმა, რომელსაც ამტკიცებს საქართველოს სსრ განათლების სახალხო კომისარიატი.

97. სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტს აქვს თავისი ბეჭედი სახელმწიფო ღერბით.

კ ა რ ი მ ე ა თ ე

წესდების დამტკიცების წესი

98. სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის წესდებას ამტკიცებს სსრ კავშირის სახკომსაბქოსთან არსებული უმაღლესი სკოლის საქმეთა საქვეშირო კომიტეტი საქართველოს სსრ განათლების სახალხო კომისრის წარდგენით.

99. სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ადგილსამყოფელი — ქ. თბილისი, მარის ქუჩა, № 1.

ს ა რ ჩ ე შ ი

გვერდი

შესავალი	
მიზნები და ამოცანები	5
კარი პირველი	
სტუდენტები	8
კარი მეორე	
სასწავლო და სამეცნიერო-კვლევითი მუშაობის ორგანიზაცია	10
კარი მესამე	
კათედრები	19
კარი მეოთხე	
სამეცნიერო-პედაგოგიური კადრები და სასწავლო-დამხმარე პერსონალი	20
კარი მეხუთე	
ასპირანტები	21
კარი შეექვესე	
სტრუქტურა და ხელმძღვანელობა	24
კარი მეშვიდე	
საზოგადოებრივი ორგანიზაციები	44
კარი მერვე	
შინაგანაწესი და დისციპლინა	45
კარი მეცხრე	
სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ქონება და სახსრები	46
კარი მეათე	
წესდების დამტკიცების წესი	47

П Р И К А З

ВСЕСОЮЗНОГО КОМИТЕТА ПО ДЕЛАМ ВЫСШЕЙ ШКОЛЫ
ПРИ СНК СССР

г. Москва

№ У/441

20 августа 1939 г.

На основании п. 3 Положения о Всесоюзном Комитете по делам высшей школы при СНК СССР, утвержденного Советом Народных Комиссаров 21 января 1939 г., Устав Тбилисского Государственного Университета имени И. В. Сталина, находящегося в системе Народного Комиссариата Просвещения Грузинской ССР — у т в е р д и т ь.

Зам. Председателя Всесоюзного Комитета
по делам высшей школы при СНК СССР (А. Гагарин)

М. П.

У С Т А В

Тбилисского Государственного Университета
имени И. В. Сталина

Тбилиси 1939 г.

Ц Е Л И И З А Д А Ч И

В соответствии с 121-й ст. Конституции Союза Советских Социалистических Республик Тбилисский Государственный Университет имени И. В. Сталина осуществляет право на образование всех граждан Союза ССР и имеет своей целью подготовку кадров, способных овладеть передовой наукой и техникой, вооруженных знаниями научного социализма, готовых защищать советскую родину и беззаветно преданных делу построения коммунистического общества.

Задачами Тбилисского Государственного Университета имени И. В. Сталина являются:

а) Организация учебно-методического процесса, обеспечивающего подготовку на высокой теоретической основе специалистов-педагогов высшей школы и старших классов средней школы, юристов, экономистов и научных работников, „способных полностью освоить новейшие достижения науки, использовать технику до дна и большевистски связать теорию с практикой, сочетать производственный опыт с наукой“ (постановление СНК СССР и ЦК ВКП (б) о работе высших учебных заведений и о руководстве высшей школой от 23/VI—1938 г.);

б) подготовка через аспирантуру научных кадров для самостоятельной научно-исследовательской и преподавательской работы в научно-исследовательских учреждениях, вузах и втузах;

в) идейно-политическое воспитание студентов, аспирантов и преподавателей на основе учения Маркса-Энгельса-Ленина-Сталина и подготовка культурных специалистов, обладающих „знанием всех тех богатств, которые выработало человечество“ (Ленин);

г) организация и проведение научно-исследовательской работы, способствующей разрешению важнейших задач социалистического строительства;

д) создание высококачественных учебников и учебных пособий, стоящих на уровне современной науки и отвечающих задачам идейно-политического воспитания молодежи, и издание научной литературы;

е) популяризация научных и технических знаний и новейших достижений науки и техники, основанных на практике стахановского движения;

ж) повышение квалификации профессорско-преподавательских и производственных кадров и подготовка научно-педагогического персонала, „смело ведущего борьбу против устаревшей науки и прокладывающего дорогу для новой науки“ (Сталин);

з) организация и проведение защиты диссертаций и присуждение ученых степеней в соответствии с постановлением СНК СССР от 20/III-1937 г.

Осуществляя эти цели и задачи, Тбилисский Государственный Университет имени И. В. Сталина, находящийся в ведении Народного Комиссариата Просвещения Грузинской ССР, готовит высококвалифицированных специалистов по следующим основным специальностям:

математика,

механика,

физика а) экспериментальная, б) теоретическая,

геофизика,

астрономия,

неорганическая химия,

органическая химия,

аналитическая химия,

физическая и коллоидная химия,

география,

гидрология,

климатология,

геология,

ботаника,

зоология,

марксизм-ленинизм,
история,
искусствоведение,
этнография,
археология,
языковедение,
грузинский язык и литература,
русский язык и литература,
западно-европейская литература и языки,
кавказские языки,
восточные языки,
политическая экономия,
экономика промышленности,
экономика сельского хозяйства,
экономика советской торговли,
финансы и кредит,
товароведение,
юридические науки.

Помимо стационарной подготовки Тбилисский Государственный Университет имени И. В. Сталина готовит кадры заочным путем (педагогов средней школы по грузинскому языку и литературе, истории, физике, математике, географии и естественным наукам) по планам пединститутов и в порядке экстерната по следующим основным специальностям:

математика,
история,
искусствоведение,
этнография,
археология,
языковедение,
русский язык и литература,
западно-европейская литература и языки,
кавказские языки,
восточные языки,
политическая экономия,
марксизм-ленинизм,
экономика промышленности,

экономика сельского хозяйства,
экономика советской торговли,
финансы и кредит,
товароведение,
юридические науки.

Тбилисский Государственный Университет имени И. В. Сталина проводит свою работу на основе ниже-следующих положений.

РАЗДЕЛ ПЕРВЫЙ

Студенты

1. Правом на поступление в Тбилисский Государственный Университет имени И. В. Сталина и на бесплатное обучение в нем пользуются все граждане СССР в возрасте от 17 до 35 лет, имеющие аттестат об окончании полного курса средней школы, независимо от социального происхождения, пола, расовой и национальной принадлежности.

2. Поступающие в Тбилисский Государственный Университет имени И. В. Сталина подвергаются вступительным испытаниям по следующим предметам:

1. Русскому языку (письменное сочинение, грамматика, литература);

2. Истории народов СССР и Конституции СССР;

3. Математике;

4. Физике;

5. Химии;

6. Одному из иностранных языков—английскому, немецкому или французскому— по выбору поступающего;

7. Грузинскому языку (для поступающих на грузинский сектор всех факультетов);

Поступающие на Географический факультет дополнительно подвергаются испытанию по географии, а на исторический— по истории и географии.

Окончившие среднюю школу и имеющие аттестат отличника принимаются без вступительных экзаменов.

3. Подавляющее большинство студентов обеспечивается государственной стипендией. Стипендия назначается

Ректором в начале каждого учебного года, согласно постановлениям Совета Народных Комиссаров СССР.

4. Студенты обязаны сдавать экзамены и зачеты согласно учебным планам, утверждаемым Всесоюзным Комитетом по делам высшей школы.

5. Каждый студент после сдачи всех экзаменов и зачетов, установленных учебным планом, обязан сдать государственные экзамены, согласно учебному плану.

6. Студенты, выполнившие все требования учебного плана и сдавшие государственные экзамены, получают диплом об окончании Тбилисского Государственного Университета имени И. В. Сталина и звание ассистента наук по специальностям университета с правом занятия должностей: ассистента, младшего научного сотрудника и учителя старших классов средней школы.

7. Студенты, выполнившие учебный план с отметкой „отлично“ и „хорошо“ по всем предметам и сдавшие государственные экзамены на „отлично“, получают диплом с отличием.

8. Получившие диплом с отличием пользуются преимущественными правами:

а) на занятие вакантных должностей по специальности, а также по преподавательской и научно-исследовательской работе в высших учебных заведениях и научно-исследовательских институтах;

б) на зачисление в аспирантуру при соответствующих кафедрах высших учебных заведений и научно-исследовательских учреждений;

в) на включение в число кандидатов для посылки в научные командировки как внутри СССР, так и за-границу.

9. Распределение оканчивающих на работу производится Народным Комиссаром Просвещения Грузинской ССР за 6 месяцев до окончания университета.

10. Срок обучения в Тбилисском Государственном Университете имени И. В. Сталина 5 лет.

РАЗДЕЛ ВТОРОЙ

Организация учебной и научно-исследовательской работы

Учебная работа

11. Для обеспечения высокого качества учебного процесса, развития у студентов навыков самостоятельной работы и умения на практике применять полученные ими знания в Тбилисском Государственном Университете имени И. В. Сталина установлены следующие формы учебной работы:

- а) лекции профессоров или доцентов;
- б) практические занятия в лабораториях и кабинетах под руководством профессоров, доцентов и ассистентов; спецсеминары по научным темам и спецработы под руководством профессоров и доцентов;
- в) производственная, учебная и педагогическая практика студентов под руководством выделенных кафедрой руководителей;
- г) консультации.

12. Учебные планы по специальностям Тбилисского Государственного Университета имени И. В. Сталина утверждаются Всесоюзным Комитетом по делам высшей школы при СНК СССР по представлению Народного Комиссариата Просвещения Грузинской ССР.

Программы по общим дисциплинам утверждаются Всесоюзным Комитетом по делам высшей школы при СНК СССР.

Перечень программ, утверждаемых Всесоюзным Комитетом по делам высшей школы при СНК СССР.

1. Основы марксизма-ленинизма,
2. Диалектический и исторический материализм,
3. Политическая экономия,
4. Иностранный язык,
5. Военная подготовка,
6. Физическая культура.

Физико-математический факультет

(Дисциплины общие по всем специальностям)

1. Математический анализ,
2. Аналитическая геометрия,
3. Высшая алгебра,
4. Общая физика,
5. Дифференциальная геометрия,
6. Дифференциальные уравнения,
7. Уравнения математической физики,
8. Теория аналитических функций,
9. Теоретическая механика,
10. Общая астрономия,
11. Черчение с элементами начертательной геометрии.

Специальность математики

12. Теория функций действительного переменного,
13. Высшая геометрия.

Специальность механики

14. Соппротивление материалов,
15. Теория упругости,
16. Гидромеханика с элементами гидравлики,
17. Аэромеханика.

Специальность физики

18. Теория электромагнитного поля,
19. Термодинамика и статистическая физика,
20. Теория атома.

Специальность геофизики

21. Геофизика,
22. Динамическая метеорология и термодинамика атмосферы.

Специальность астрономии

23. Сферическая астрономия,
24. Астрофизика,
25. Теоретическая астрономия,
26. Практическая астрономия.

Химический факультет

(Дисциплины общие по всем специальностям)

1. Высшая математика,
2. Физика,
3. Элементы лабораторной техники,
4. Неорганическая химия,
5. Качественный анализ,
6. Количественный анализ,
7. Органическая химия,
8. Физическая химия.

Специальность неорганической химии

9. Физико-химический анализ.

Специальность органической химии

10. Теория органической химии,
11. Определение структуры органических веществ.

Специальность физической химии

12. Специальный курс коллоидной химии.

Биологический факультет

1. Неорганическая химия,
2. Органическая химия,
3. Аналитическая химия,
4. Зоология беспозвоночных,
5. Зоология позвоночных,
6. Физиология животных,
7. Морфология и систематика растений,
8. Низшие растения,
9. Высшие растения,
10. Анатомия и физиология растений,
11. Генетика с основами селекции,
12. История биологии и дарвинизма.

Географо-геологический факультет

(Дисциплины общие по всем специальностям)

1. Высшая математика,
2. Физика,
3. Кристаллография,
4. Историческая геология,
5. Топография.

Специальность географии

6. Общая химия,
7. Минералогия с петрографией,
8. Общая физическая география,
9. География растений с основами ботаники,
10. География животных с основами зоологии,
11. География почв с основами почвоведения,
12. Картография,
13. Метеорология,
14. Климатология,
15. Геоморфология,
16. Гидрология,
17. Физическая география СССР,
18. Экономическая география СССР,
19. История народов СССР,
20. Физическая география капиталистических стран,
21. Экономическая география капиталистических стран.

Специальность климатологии

22. Синоптическая метеорология,
23. Сельско-хозяйственная климатология,
24. Региональная климатология.

Специальность гидрологии

25. Гидрометрия,
26. Гидрогеология,
27. Гидрохимия,
28. Гидрология моря.

Специальность геологии

29. Неорганическая химия,
30. Органическая химия,
31. Аналитическая химия,
32. Физическая химия,
33. Ботаника,
34. Зоология,
35. Минералогия,
36. Петрография,
37. Климатология с метеорологией,
38. Динамическая геология,
39. Палеонтология,
40. Геология СССР,
41. Полезные ископаемые,
42. Петрография осадочных пород,
43. Горное дело,
44. Методика поисково-разведочного дела,
45. Черчение.

Исторический факультет

1. История доклассового общества и * Древнего Востока,
2. История древней Греции и Рима,
3. История средних веков,
4. История народов СССР,
5. История нового времени,
6. История зависимых и колониальных стран.

Филологический факультет

(Дисциплины общие по всем специальностям)

1. Всеобщая история,
2. История народов СССР,
3. История русской литературы,
4. История античной литературы,
5. История западно-европейской литературы,
6. Теория литературы,

7. Современный русский язык,
8. Введение в языковедение.

Специальность русского языка и литературы

9. История русского языка с элементами диалектологии,
10. Старо-славянский язык и введение в славянскую филологию,
11. Русский фольклор,
12. Западный славянский язык,
13. Южный славянский язык,
14. Специальный курс современного русского языка,
15. Сравнительная грамматика славянского языка.

Специальность западно-европейской литературы и языков

16. Английский язык,
17. Немецкий язык,
18. Французский язык,
19. История языка (английского, немецкого, французского).

Экономический факультет

(Дисциплины общие по всем специальностям)

1. Высшая математика,
2. Физика,
3. Экономическая география,
4. Гражданское право,
5. История политической экономии,
6. История народного хозяйства,
7. Планирование народного хозяйства,
8. Теория бухгалтерского учета,
9. Теория статистики.

Специальность экономики сельского хозяйства

10. Бухгалтерский учет в сельском хозяйстве,
11. Анализ хозяйственной деятельности сельско-хозяйственного предприятия,
12. Механизация сельского хозяйства,
13. Агротехника,
14. Зоотехника,
15. Экономика и планирование сельского хозяйства,
16. Организация и планирование сельско-хозяйственных предприятий,
17. Сельско-хозяйственная статистика.

Специальность экономики советской торговли

18. Статистика советской торговли,
19. Бухгалтерский учет в советской торговле,
20. Экономика и планирование советской торговли,
21. Организация и техника советской торговли,
22. Анализ хозяйственной деятельности торговых предприятий.

Специальность экономики промышленности

23. Промышленная статистика,
24. Бухгалтерский учет в промышленности,
25. Экономика и планирование промышленности,
26. Анализ хозяйственной деятельности промышленных предприятий,
27. Организация и планирование промышленных предприятий,
28. Основы технологии,
29. Энергетика.

Специальность товароведения

30. Неорганическая химия,
31. Органическая химия,
32. Аналитическая химия,

33. Физическая и коллоидная химия,
34. Микробиология,
35. Товароведение.

Специальность финансов и кредита

36. Деньги и кредит СССР,
37. Деньги и кредит капиталистических стран,
38. Финансы СССР,
39. Финансы капиталистических стран,
40. Кредитное дело,
41. Организация финансовой работы.

Юридический факультет

1. Основы бухгалтерского учета,
2. Общая теория государства и права,
3. История государства и права,
4. История государства и права народов СССР,
5. Советское государственное право,
6. Государственное право буржуазных стран,
7. Советское административное право,
8. Гражданское право,
9. Уголовное право,
10. Судопроизводство,
11. Гражданский процесс,
12. Уголовный процесс,
13. Трудовое право,
14. Колхозное право,
15. Финансовое право,
16. Международное право,
17. Криминалистика,
18. Судебная медицина,
19. Судебная психиатрия,
20. Судебная статистика.

По основным дисциплинам учебных планов Тбилисского Государственного Университета имени И. В. Сталина программы утверждаются Народным Комиссариатом Просвещения Грузинской ССР.

Программы дисциплин по выбору и факультативные утверждаются Ректором университета, после рассмотрения их Советом факультета.

13. Учебный год делится на два семестра:

Осенний семестр—с 1 сентября по 24 января и весенний семестр—с 7 февраля по 30 июня.

Для студентов и аспирантов устанавливаются два раза в году каникулы: зимние—с 25 января по 6 февраля и летние—с 1 июля по 31 августа.

Примечание: в тех случаях, когда производственная практика связана с сезонностью работы, начало занятий определяется учебными планами.

14. Перевод студентов с курса на курс производится один раз в год.

Экзамены принимаются только профессорами, доцентами и старшими преподавателями, а зачеты также ассистентами и преподавателями.

Успеваемость студентов определяется следующими степенями оценок (отметок): 1) „отлично“, 2) „хорошо“, 3) „посредственно“ и 4) „неудовлетворительно“.

15. Каждому студенту выдается единый студенческий билет и единый матрикул (зачетная книжка). В матрикул заносятся все предметы, обязательные для прохождения по экзаменам и зачетам. Оценки в матрикуле представляются лицами, производившими экзамены и принявшими зачеты.

Научно-исследовательская работа

16. Научно-исследовательская работа имеет целью разрешение наиболее актуальных проблем современной науки, способствующее выполнению важнейших задач социалистического строительства и обороны страны.

17. Основной ячейкой, ведущей научно-исследовательскую работу, являются кафедры и основной формой организации, объединяющей научно-исследовательскую работу родственных кафедр данной отрасли науки, является научно-исследовательский институт.

18. Научно-исследовательская работа проводится по годовому тематическому плану, обсуждаемому Советом университета и утверждаемому Всесоюзным Комитетом по делам высшей школы при СНК СССР по представлению Ректора.

19. Научно-исследовательская работа университета обеспечивается как суммами по госбюджету, так и суммами, поступающими по договорам, заключенным университетом с другими учреждениями и хозяйственными организациями.

20. Научно-исследовательская работа в Тбилисском Государственном Университете имени И. В. Сталина является также одним из основных элементов учебного процесса, воспитывающим в аспирантах и студентах творческие навыки исследователей.

Это обеспечивается учебными планами факультетов (спецсеминары, спецработы и экспедиции), индивидуальным учебным планом и защитой диссертаций аспирантами, а также организацией студенческих научных кружков, научных конференций и экскурсий.

РАЗДЕЛ ТРЕТИЙ

Кафедра

21. Кафедра является основной учебной и научной организацией Тбилисского Государственного Университета имени И. В. Сталина, непосредственно осуществляющей учебно-методическую и научно-исследовательскую работу по одной или нескольким, тесно связанным между собой, дисциплинам.

22. В состав кафедры входят все преподаватели кафедры, научные сотрудники лабораторий кафедры, а также представители аспирантов и студентов, слушающих курс по дисциплинам кафедры.

23. Во главе кафедры стоит профессор-заведующий кафедрой, в обязанности которого входит:

а) чтение лекций, руководство преподаванием и систематический контроль за качеством лекций, практических занятий, консультаций и других видов учебной работы сотрудников кафедры;

б) руководство самостоятельной работой студентов и контроль их успеваемости;

в) руководство учебной, производственной и педагогической практикой студентов;

г) разработка тематического плана научно-исследовательских работ кафедры и руководство его выполнением;

д) организация и руководство научно-исследовательской работой студентов (кружки, конференции и т. п.) при активном участии преподавательского состава кафедры;

е) организация научно-теоретических конференций студентов и сотрудников кафедры;

ж) руководство подготовкой аспирантов и повышением квалификации сотрудников кафедры;

з) планирование и учет работы кафедры и действующих при ней кабинетов и лабораторий;

Примечание: при большом объеме работы или при наличии при кафедре нескольких лабораторий и кабинетов на одного из членов кафедры возлагается заведывание отдельными лабораториями и кабинетами.

и) распоряжение средствами, ассигнуемыми на нужды кафедры и ответственность за состояние и сохранность имущества кафедры.

За сохранность учебных пособий и аппаратуры в лабораториях и кабинетах несет непосредственную ответственность старший лаборант или старший препаратор, в зависимости от того, кому персонально это поручено.

к) выдвижение кандидатов в аспиранты, утверждаемых Ректором по представлению декана.

РАЗДЕЛ ЧЕТВЕРТЫЙ

Научно-педагогические кадры и учебно-вспомогательный персонал

24. В Тбилисском Государственном Университете имени И. В. Сталина устанавливаются следующие штатные должности профессорско-преподавательского и учебно-вспомогательного персонала:

- а) профессор—заведующий кафедрой,
- б) профессор кафедры,
- в) доцент кафедры,
- г) ассистент кафедры,
- д) старший преподаватель,
- е) преподаватель,
- ж) старший лаборант,
- з) лаборант,
- и) старший препаратор,
- к) препаратор.

25. Заведующий кафедрой и профессор кафедры выдвигаются по конкурсу из лиц, имеющих звание профессора или ученую степень доктора наук. Доцент кафедры выдвигается по конкурсу из лиц, имеющих ученое звание доцента или ученую степень кандидата наук.

Результат конкурса на заведывание кафедрой утверждается Всесоюзным Комитетом по делам высшей школы при СНК СССР по представлению Ректора через Народный Комиссариат Просвещения Грузинской ССР. Результат конкурса на профессора кафедры и доцента утверждается Народным Комиссариатом Просвещения Грузинской ССР по представлению Ректора.

26. Сотрудники кафедры — ассистенты, старшие преподаватели, преподаватели и лица учебно-вспомогательного персонала выдвигаются заведующим кафедрой и утверждаются Ректором по представлению декана.

27. В обязанности научно-педагогического персонала входит: выполнение всех видов учебной и научно-исследовательской работы в соответствии с занимаемой должностью, учебным планом и планом научно-исследователь-

ской работы, при нагрузке в среднем пять часов в день; участие в работах научных студенческих кружков.

28. Количество и состав профессорско-преподавательского и учебно-вспомогательного персонала определяются штатным расписанием, утвержденным Всесоюзным Комитетом по делам высшей школы при СНК СССР по представлению Ректора университета через Народный Комиссариат Просвещения Грузинской ССР.

РАЗДЕЛ ПЯТЫЙ

Аспиранты

29. Тбилисский Государственный Университет имени И. В. Сталина готовит научно-исследовательские кадры (аспирантов) по следующим основным специальностям:

математический анализ,
дифференциальные и интегральные уравнения,
теория функций,
геометрия,
алгебра,
теоретическая механика,
теория упругости,
геофизика,
теоретическая физика,
экспериментальная физика,
неорганическая химия,
органическая химия,
аналитическая химия,
физическая химия,
анатомия и физиология растений,
морфология и систематика растений,
зоология позвоночных и беспозвоночных,
физиология животных,
геоботаника,
зоогеография,
энтомология,
фито-география,

история древнего мира,
история средних веков,
история нового времени,
история народов СССР,
история Грузии,
археология,
этнография,
история ВКП (б),
геология,
минералогия,
петрография,
палеонтология,
кристаллография,
почвоведение,
экономическая география,
физическая география,
философия,
история философии,
политическая экономия,
финансы,
народно-хозяйственное планирование,
статистика и бухгалтерский учет,
история экономических учений,
товароведение,
общее языковедение,
грузинский язык и литература,
русский язык и литература,
западно-европейская литература,
армянский язык и литература,
языки и литература горских народов Кавказа,
восточные языки и литература (иранский, арабский,
турецкий),
византинология,
искусствоведение,
история искусств,
теория и история права и государства,
уголовное право,
гражданское право,

психология,
педагогика.

30. В аспирантуру принимаются лица, имеющие законченное высшее образование, соответствующее выбранной специальности и проявившие способность в педагогической и научно-исследовательской работе.

31. Зачисление в аспирантуру производится Ректором университета по представлению заведующего кафедрой через деканат факультета и утверждается Народным Комиссариатом Просвещения Грузинской ССР.

32. Поступающие в аспирантуру подвергаются проверке знаний в порядке, устанавливаемом Всесоюзным Комитетом по делам высшей школы при СНК СССР.

33. Срок подготовки аспирантов, включая и защиту диссертации, устанавливается в 3 года.

34. Подготовка аспиранта проводится по индивидуальному учебному плану, рассмотренному Советом факультета и утвержденному деканом или директором научно-исследовательского института, если он является заместителем декана по научной части, по представлению заведующего кафедрой.

35. Непосредственное руководство и ответственность за подготовку аспиранта возлагается на научного руководителя, назначаемого деканом из числа лиц, имеющих ученое звание профессора или ученую степень доктора наук.

36. Аспиранты обязаны в установленные сроки выполнить индивидуальный учебный план и защитить диссертационную работу, после чего им присваивается ученая степень кандидата наук.

37. Все аспиранты обеспечиваются государственной стипендией.

38. Распределение окончивших аспирантуру производится Народным Комиссаром Просвещения Грузинской ССР по плану, утвержденному Всесоюзным Комитетом по делам высшей школы при СНК СССР.

РАЗДЕЛ ШЕСТОЙ

Структура и руководство

Структура

39. Тбилисский Государственный Университет имени И. В. Сталина имеет в своем составе:

А. Физико-математический факультет с кафедрами, научно-исследовательскими институтами, лабораториями и кабинетами.

Кафедры:

- 1) Математического анализа,
- 2) Дифференциальных и интегральных уравнений,
- 3) Геометрии,
- 4) Общей математики,
- 5) Теоретической механики,
- 6) Теоретической физики,
- 7) Экспериментальной физики,
- 8) Общей физики,
- 9) Геофизики,
- 10) Астрономии,

Научно-исследовательские институты:

- 1) Физики.

Лаборатории:

- 1) Механики и теплоты,
- 2) Электричества,
- 3) Оптики,
- 4) Специального практикума,
- 5) Метеорологии.

Кабинеты:

- 1) Демонстрационный,
- 2) Геофизики,
- 3) Астрономии,
- 4) Механики.

**Б. Химический факультет с кафедрами
и лабораториями.**

Кафедры:

- 1) Неорганической химии,
- 2) Органической химии,
- 3) Физической химии,
- 4) Аналитической химии.

Лаборатории:

- 1) Неорганической химии,
- 2) Органической химии,
- 3) Физической химии,
- 4) Аналитической химии.

**В. Географо-геологический факультет с ка-
федрами, научно-исследовательскими инсти-
тутами, лабораториями и кабинетами.**

Кафедры:

- 1) Геологии и палеонтологии,
- 2) Минералогии и петрографии,
- 3) Экономической географии,
- 4) Общей физической географии,
- 5) Физического страноведения,
- 6) Гидрологии и климатологии,
- 7) Картографии и топографии,
- 8) Почвоведения.

Научно-исследовательские институты:

- 1) Геологии,
- 2) Географии.

Лаборатории:

- 1) Почвоведения,
- 2) Фото-лаборатория,
- 3) Химическая.

Кабинеты:

- 1) Топографии и картографии,
- 2) Геоморфологии,
- 3) Гидрологии и климатологии,
- 4) Эконом-географии,
- 5) Кристаллографии и минералогии,
- 6) Петрографии,
- 7) Геологии и палеонтологии,
- 8) Осадочных пород.

Г. Биологический факультет с кафедрами, научно-исследовательскими институтами, лабораториями, кабинетами и музеем.

Кафедры:

- 1) Морфологии и систематики растений,
- 2) Физиологии и анатомии растений,
- 3) Дарвинизма и генетики,
- 4) Гистологии и анатомии человека,
- 5) Зоологии беспозвоночных,
- 6) Зоологии позвоночных,
- 7) Физиологии животных.

Научно-исследовательские институты:

- 1) Физиологии имени академика И. С. Бериташвили.

Лаборатории:

- 1) Физиологии и анатомии растений,
- 2) Генетики,
- 3) Экспериментальной зоологии,
- 4) Физиологии человека и животных.

Кабинеты:

- 1) Ботаники,
- 2) Физиологии растений,
- 3) Анатомии растений,
- 4) Генетики,
- 5) Зоологии беспозвоночных,
- 6) Зоологии позвоночных,
- 7) Анатомии и гистологии.

Музей:

- 1) Зоомузей.

Д. Филологический факультет с кафедрами, научно-исследовательскими институтами и кабинетами.

Кафедры:

- 1) Новой грузинской литературы,
- 2) Древне-грузинской литературы,
- 3) Грузинского языка,
- 4) Кавказских языков,
- 5) Восточных языков,
- 6) Арменологии,
- 7) Древне-армянского и ново-армянского языков,
- 8) Иранологии,
- 9) Западно-европейской литературы,
- 10) Психологии,
- 11) Общего языковедения и фонетики,
- 12) Русской литературы,
- 13) Русского языка,
- 14) Иностранных языков,
- 15) Педагогика.

Научно-исследовательские институты:

- 1) Литературы имени Руставели,
- 2) Психологии.

Кабинеты:

- 1) Фонетики,
- 2) Грузинской литературы,
- 3) Русского языка.

Е. Исторический факультет с кафедрами и кабинетами.

Кафедры:

- 1) Марксизма-Ленинизма,
- 2) Истории народов СССР,

- 3) Истории Грузии, -
- 4) Древней истории, -
- 5) Истории средних веков,
- 6) Новой истории, - *Неллер*
- 7) Истории колониальных стран,
- 8) Истории философии,
- 9) Археологии,
- 10) Этнографии,
- 11) Истории искусств.

Кабинеты:

- 1) Истории,
- 2) Марксизма Ленинизма.

Ж. Экономический факультет с кафедрами, лабораториями и кабинетами.

Кафедры:

- 1) Политической экономики,
- 2) Народно-хозяйственного планирования,
- 3) Товароведения,
- 4) Нархозучета,
- 5) Финансов и кредита.

Лаборатории:

- 1) Товароведения,
- 2) Нархозучета.

Кабинеты:

- 1) Экономических наук,
- 2) Товароведения (промтоваров),
- 3) Товароведения (продтоваров).

З. Юридический факультет с кафедрами и кабинетами.

Кафедры:

- 1) Уголовного права,
- 2) Гражданского права,

- 3) Теории государства и права,
- 4) Истории государства и права.

Кабинет:

- 1) Криминалистики.

И. Общеуниверситетские кафедры.

- 1) Военных наук,
- 2) Физкультуры.

40. Научные и учебно-вспомогательные, культурно-бытовые учреждения, не входящие в состав факультетов

- а) Научные и учебно-вспомогательные учреждения:

- 1) Фундаментальная библиотека с филиалами на факультетах,
- 2) Издательство с типографией и литографией,
- 3) Лекторий,
- 4) Механические и стеклодувные мастерские.

- в) Культурно-бытовые учреждения:

- 1) Клуб,
- 2) Поликлиника,
- 3) Общежитие,
- 4) Дом отдыха.

41. Факультеты и отделения, специальности, кафедры, институты, музеи и другие научно-вспомогательные учреждения организуются и ликвидируются только решением Всесоюзного Комитета по делам высшей школы при СНК СССР.

Учебно-вспомогательные учреждения организуются и ликвидируются решением Народного Комиссариата Просвещения Грузинской ССР.

42. Тбилисский Государственный Университет имени И. В. Сталина утвержден и может быть закрыт только постановлением Совета Народных Комиссаров Союза ССР.

Руководство Университета

Ректор университета

43. Ректор университета несет ответственность перед Народным Комиссариатом Просвещения Грузинской ССР и Всесоюзным Комитетом по делам высшей школы при СНК СССР за руководство Тбилиским Государственным Университетом имени И. В. Сталина, за организацию учебного процесса, за подготовку высококвалифицированных и политически воспитанных советских специалистов, за научно-исследовательскую деятельность и административно-хозяйственную работу университета.

44. Ректор университета утверждается и смещается Всесоюзным Комитетом по делам высшей школы при СНК СССР по представлению Народного Комиссариата Просвещения Грузинской ССР.

45. На Ректора возлагается:

- а) руководство на основе единоначалия всей деятельностью университета и представительство от его имени;
- б) проведение в жизнь учебных планов, программ и планов научно-исследовательской и издательской работы;
- в) контроль за успеваемостью студентов, аспирантов, за качеством лекций, лабораторных занятий, учебной, производственной и педагогической практики и научно-исследовательской работы;
- г) руководство политической и культурно-воспитательной работой среди студентов, аспирантов, профессорско-преподавательского и учебно-вспомогательного состава;
- д) содействие правильному направлению социалистического соревнования и ударничества;
- е) утверждение расписания занятий и правил внутреннего распорядка и наблюдение за точным их выполнением;
- ж) прием, выпуск и отчисление студентов и аспирантов;
- з) руководство физическим воспитанием и наблюдение за состоянием здоровья студентов и аспирантов;

и) распоряжение денежными средствами и имуществом;

к) назначение стипендий студентам и аспирантам;

л) организация бытового обслуживания студентов, аспирантов и профессорско-преподавательского состава и других сотрудников университета;

м) контроль и руководство работой библиотек университета.

45. Ректор имеет заместителя — проректора и одного помощника ректора по административно-хозяйственной части.

Проректор по учебной и научной работе

46. Проректор по учебной и научной работе несет ответственность перед Ректором за учебно-методическую и научную работу университета.

47. Проректор по учебной и научной работе выдвигается из числа наиболее квалифицированных профессоров по ведущим специальностям и утверждается и смещается Всесоюзным Комитетом по делам высшей школы при СНК СССР по представлению Народного Комиссариата Просвещения Грузинской ССР.

48. В обязанности проректора по учебной и научной работе входит:

а) организация учебно-методической и научно-исследовательской работы факультетов, кафедр и научно-исследовательских учреждений;

б) контроль за составлением расписания занятий, экзаменов и за их выполнением факультетами и кафедрами;

в) контроль за проведением производственной, учебной и педагогической практики студентов;

г) организация учебно-методических и научных конференций университета;

д) руководство подготовкой аспирантов и повышением квалификации профессорско-преподавательского и учебно-вспомогательного персонала университета;

е) руководство научно-исследовательскими учреждениями;

ж) руководство работой по присуждению ученых степеней и звания;

з) осуществление общего руководства работой научно-исследовательских студенческих кружков;

и) наблюдение за надлежащим использованием профессорско-преподавательского состава, за правильной его учебной нагрузкой;

к) руководство заочными отделениями и экстернатом;

л) руководство исследовательской деятельностью и научно-популяризаторской работой;

м) руководство и контроль за реализацией сметы в части, касающейся учебно-методической работы и научно-исследовательской деятельности университета;

н) замещение Ректора в случае его отсутствия.

49. Проректор по учебной и научной работе имеет помощников, в том числе по заочному обучению и экстернату.

Помощник Ректора по административно-хозяйственной части

50) Помощник Ректора по административно-хозяйственной части утверждается Народным Комиссариатом Просвещения Грузинской ССР по представлению Ректора университета и непосредственно несет перед ним ответственность за административно-хозяйственную и финансовую деятельность.

В обязанности помощника Ректора входит:

а) оперативное руководство работой хозяйственных и культурно-бытовых учреждений и наблюдение за порядком и санитарно-гигиеническим состоянием аудиторий, кабинетов, столовых и т. д.;

б) руководство общежитиями университета;

в) руководство финансовой деятельностью университета;

г) руководство строительством, капитальным и текущим ремонтом;

д) обеспечение кафедр, лабораторий, кабинетов, хозяйственных и культурно-бытовых учреждений помещениями, оборудованием, инвентарем и материалами, обслужи-

живание студентов-заочников во время сессии (наем и подготовка общежитий, организация питания и т. д.);

е) заключение договоров и представительство по хозяйственным вопросам по поручению Ректора.

Помощник проректора по заочному обучению

51. На помощника проректора по заочному обучению возлагается:

а) контроль и наблюдение за работой отделений заочного обучения на факультетах;

б) помощь декану в организации приема и выпуска заочников;

в) организация совместно с деканами сети консультационных пунктов и контроль за своевременным утверждением сети деканами;

г) контроль за своевременным представлением на утверждение проректора расписаний занятий и правил внутреннего распорядка и контроль за их выполнением факультетами;

д) контроль за своевременностью и правильностью организации очных сессий и консультаций для заочников факультетами;

е) организация совместно с деканами политико-просветительской работы среди заочников;

ж) представительство по делам заочного обучения в других организациях и учреждениях по поручению проректора.

Факультет

52. Факультет является учебно-научным и административным отделением, объединяющим кафедры и научные учреждения, осуществляющие подготовку студентов и аспирантов по нескольким родственным специальностям, и проводит свою работу под руководством декана факультета.

53. Декан факультета выдвигается из числа профессоров по ведущим дисциплинам данного факультета и утверждается Народным Комиссариатом Просвещения Грузинской ССР по представлению Ректора.

В обязанности декана факультета входит:

а) руководство учебной и научной работой факультета, входящих в него кафедр, институтов, учебно-вспомогательных учреждений и руководство учебной, производственной и педагогической практикой студентов;

б) обеспечение выполнения учебных планов и программ и планов научно-исследовательской работы;

в) осуществление мероприятий по идейно-политическому воспитанию студентов, аспирантов, преподавательского и учебно-вспомогательного персонала;

г) организация проверки знаний, учета и контроля успеваемости студентов;

д) участие в проведении приема студентов;

е) руководство подготовкой аспирантов, организация защиты диссертаций и кандидатских испытаний;

ж) повышение квалификации научно-педагогического состава факультета;

з) составление расписания учебных занятий и проведение его в жизнь;

и) обеспечение дисциплины на факультете;

к) разработка сметы, планов и периодических отчетов о деятельности факультета;

л) распоряжение средствами в пределах бюджета факультета и ответственность за состояние и сохранность имущества факультета.

54. Декан имеет помощников, в том числе помощника по заочному обучению.

Число помощников определяется в штатном порядке по представлению Ректора университета в зависимости от структуры факультета и объема работы.

Научно-исследовательский институт

55. В целях сосредоточения в одном месте научных сил родственных специальностей, могущих ставить и кол-

лективно разрешать проблемы комплексного характера, выдвигаемые нуждами социалистического хозяйства и обороны страны, проблемы по специальностям, не представленным кафедрами университета, а также в целях лучшей организации научной работы родственных кафедр в университете в системе факультетов существуют научно-исследовательские институты.

56. Научно - исследовательские институты осуществляют свою деятельность на основе особых положений, утверждаемых Всесоюзным Комитетом по делам высшей школы при СНК СССР и подчиняются деканам соответствующих факультетов.

Непосредственное руководство осуществляется директором института, являющимся заместителем декана по научной части. Научно-исследовательский институт имеет титул и бюджет.

Музеи

57. Музеи в системе Тбилисского Государственного Университета имени И. В. Сталина являются учебно-вспомогательными, научно-исследовательскими и массово-просветительными учреждениями, обслуживающими также и широкие массы трудящихся.

58. Музеи осуществляют свою деятельность на основе особых положений, утверждаемых Всесоюзным Комитетом по делам высшей школы при СНК СССР и подчиняются деканам соответствующих факультетов.

Непосредственное руководство осуществляется директором музея. Музей имеет титул и бюджет.

Ботанический сад

59. Ботанический сад является научно-исследовательским, учебно-вспомогательным и научно-просветительным учреждением Тбилисского Государственного Университета имени И. В. Сталина.

Свою деятельность Ботанический сад осуществляет, согласно положению, утверждаемому Всесоюзным Комитетом по делам высшей школы при СНК СССР.

Во главе Ботанического сада стоит директор, который выдвигается деканом Биологического факультета из числа научных работников и утверждается Ректором университета. Ботанический сад имеет титул и бюджет.

Научная библиотека

60. Научная библиотека в системе Тбилисского Государственного Университета имени И. В. Сталина является учебно-вспомогательным, научным и массово-просветительным учреждением.

61. Во главе научной библиотеки стоит директор, единолично ответственный за состояние работы библиотеки и за сохранность книжного имущества.

В обязанности директора библиотеки входит:

а) руководство всей работой библиотеки — научной, финансовой и административно-хозяйственной;

б) составление и контроль за выполнением производственного плана библиотеки и сметы и составление годового отчета;

в) руководство комплектованием;

г) организация работы по переподготовке сотрудников библиотеки;

д) распоряжение средствами по смете библиотеки.

62. Директор библиотеки руководит и контролирует работу библиотек факультетов, институтов, кабинетов и лабораторий и находится в непосредственном подчинении Ректора университета.

63. Директор библиотеки утверждается Ректором университета.

64. Библиотека Тбилисского Государственного Университета имени И. В. Сталина имеет самостоятельный титул и бюджет.

Издательство

65. Для издания и распространения научных трудов и учебной литературы при Тбилисском Государственном Университете имени И. В. Сталина имеется издатель-

ство, действующее на основе положения, утверждаемого Ректором университета.

66. Издательство подчиняется Ректору университета; непосредственное руководство осуществляет проректор, являющийся ответственным редактором издательства. Оперативное руководство осуществляет директор издательства. Редакторами научных трудов являются деканы соответствующих факультетов и директора всех научных учреждений.

67. Годовой план издательства составляется на основе тематического плана научно-исследовательской работы факультетов, кафедр, институтов, студенческих научных кружков, с учетом потребностей всех учреждений университета в научной и учебной литературе.

68. Издательство выпускает „Ученые записки Тбилисского Государственного Университета имени И. В. Сталина“, научные труды институтов, лабораторий, отдельных семинаров, монографии, диссертации, имеющие большое научное значение, лучшие научные труды студентов по представлению студенческих научных кружков, учебные пособия, наиболее необходимые курсы лекций, учебные планы, программы, справочники и т. п.

69. Для планирования и контроля за деятельностью издательства при Ректоре и под его председательством организуется Редакционный Совет университета.

Лекторий

70. Лекторий Тбилисского Государственного Университета имени И. В. Сталина проводит культурно-массовую работу среди широких масс трудящихся.

71. Лекторий подчиняется Ректору университета; непосредственное руководство осуществляет проректор. Оперативное руководство осуществляет заведующий лекторием.

72. В план деятельности лектория входит: пропаганда достижений передовой науки и техники, содействие путем лекций идейно-политическому воспитанию трудящихся на основе марксизма-ленинизма; популяризация ос-

нов знаний отдельных разделов политики, экономики, литературы и искусства.

73. Свою работу лекторий проводит в тесной связи с научными учреждениями университета, популяризируя в массах наиболее замечательные достижения университетской науки.

74. Лекторий ведет шефскую работу в частях РККА, на предприятиях, в сельско-хозяйственных районах и путем организации лекций оказывает помощь средней школе.

75. Лекторий проводит цикловые и эпизодические лекции в университетских аудиториях, в помещениях других тбилисских аудиторий и на фабрично-заводских предприятиях; лекторий организует также тематические литературно-художественные вечера, являющиеся дополнением к лекциям по литературе.

76. Лекторий является хозрасчетной организацией.

Совет Тбилисского Государственного Университета имени И. В. Сталина

77. При Ректоре и под его руководством организуется Совет Тбилисского Государственного Университета имени И. В. Сталина, в состав которого входят заместитель Ректора—проректор по учебной и научной работе, помощник Ректора по административно-хозяйственной части, деканы факультетов, директора научно-исследовательских учреждений системы Тбилисского Государственного Университета имени И. В. Сталина, заведующие кафедрами и другие лица, по представлению Ректора, директор библиотеки и представители партийной, комсомольской и профсоюзной организации университета.

В состав Совета могут быть также включены лица профессорско-преподавательского персонала, представители предприятий и учреждений, для которых Тбилисский Государственный Университет имени И. В. Сталина готовит специалистов.

Совет собирается в сроки, устанавливаемые Ректором, но не реже одного раза в месяц.

78. В обязанности Совета входит:

- 1) рассмотрение результатов конкурса на замещение вакансий руководителей кафедр, профессоров и доцентов кафедр;
- 2) рассмотрение принципиальных учебно-методических вопросов;
- 3) обсуждение и утверждение сводного годового плана научно-исследовательской и издательской работы университета;
- 4) обсуждение проекта годовой сметы университета;
- 5) рассмотрение планов строительства и важнейших мероприятий по укреплению материальной базы университета;
- 6) присуждение ученой степени кандидата наук;
- 7) обсуждение и представление кандидатов на ученое звание старшего научного сотрудника, доцента и профессора;
- 8) присуждение ученой степени доктора наук с последующим утверждением высшей аттестационной комиссией Всесоюзного Комитета по делам высшей школы при СНК СССР.

79. Тбилисский Государственный Университет имени И. В. Сталина присуждает ученую степень доктора и кандидата по специальностям:

а) Физико-математических наук

Доктора и кандидата

математический анализ,
дифференциальные и интегральные уравнения,
теория функций,
геометрия,
алгебра,
теоретическая механика,
теория упругости,
геофизика,
теоретическая физика,
экспериментальная физика.

б) Химических наук

Доктора и кандидата

неорганическая химия,
органическая химия,
аналитическая химия,

Кандидата

физическая химия.

в) Биологических наук

Доктора и кандидата

анатомия и физиология растений,
морфология и систематика растений,
зоология позвоночных и беспозвоночных,
физиология животных,
геоботаника.

Кандидата

зоогеография,
энтомология,
фито-география.

г) Исторических наук

Доктора и кандидата

история древнего мира,
история средних веков,
история нового времени,
история народов СССР,
история Грузии,
археология,
этнография.

Кандидата

история ВКП (б).

д) Геолого-минералогических наук

Доктора и кандидата

геология,
минералогия,
петрография,
палеонтология,
кристаллография.

Кандидата

почвоведение.

е) Географических наук

Доктора и кандидата

экономическая география,
физическая география.

ж) философских наук

Доктора и кандидата

философия,
история философии.

з) Экономических наук

Доктора и кандидата

политическая экономия,
финансы,
народно-хозяйственное планирование,
статистика и бухгалтерский учет.

Кандидата

история экономических учений.

и) Технические наук

Доктора и кандидата

товароведение.

ж) Филологических наук

Доктора и кандидата

общее языковедение,
грузинский язык и литература,
русский язык и литература,
западно-европейская литература,
армянский язык и литература,
языки и литература горских народов Кавказа,
восточные языки и литература (иранский, арабский,
турецкий),
византинология.

л) Искусствоведческих наук

Доктора и кандидата

искусствоведение,
история искусств.

м) Юридических наук

Доктора и кандидата

теория и история права и государства,
уголовное право,
гражданское право.

н) Педагогических наук

Доктора и кандидата

психология,
педагогика.

80. Решения Совета по всем вопросам, кроме присуждения ученых званий профессора и доцента и ученой степени доктора, вступают в силу после утверждения их Ректором.

81. Состав Совета университета утверждается Всесоюзным Комитетом по делам высшей школы при СНК СССР.

Совет факультета

82. При декане и под его председательством организуется Совет факультета, в состав которого входят:

помощники декана, директора институтов и других научных учреждений, заведующие кафедрами, представители партийной, комсомольской и профсоюзной организаций.

В состав Совета факультета могут быть также включены лица профессорско-преподавательского состава и представители предприятий и учреждений, с которыми факультет связан по своей работе.

83. Совет факультета собирается в сроки, установленные деканом и утвержденные Ректором университета, не реже одного раза в месяц.

Состав Совета факультета утверждается Ректором по представлению декана.

84. В обязанности Совета факультета входит:

а) рассмотрение семестровых и годовых планов работы факультета и отчетов работы институтов и кафедр;

б) рассмотрение основных учебно-методических вопросов и обобщение опыта работы кафедр;

в) обсуждение учебных программ, читаемых курсов на факультете;

г) обсуждение плана работ студенческих научных кружков;

д) рассмотрение кандидатур на ученое звание и проведение защиты диссертаций;

е) рассмотрение материалов по итогам конкурса на замещение вакансий;

ж) рассмотрение планов и итогов приема студентов и аспирантов;

з) рассмотрение индивидуальных планов и тем диссертационных работ аспирантов.

85. Решение Совета по всем вопросам, кроме присуждения ученых степеней и званий, вступает в силу после утверждения их деканом.

Библиотечный Совет

86. При директоре библиотеки создается Библиотечный Совет, в состав которого входят представители кафедр, научно-исследовательских институтов и общественных организаций университета.

На Библиотечный Совет возлагается рассмотрение производственного плана библиотеки, тематики комплектования и основных вопросов обслуживания студентов, аспирантов и профессорско-преподавательского состава и всех учреждений университета.

Состав Библиотечного Совета утверждается Ректором университета.

РАЗДЕЛ СЕДЬМОЙ

Общественные организации

87. В Тбилиском Государственном Университете имени И. В. Сталина имеются добровольные общественные организации, объединяющие студентов, аспирантов, научно-педагогических и административно-технических работников и действующие на основе своих программно-уставных положений.

Общественные организации мобилизуют студенчество, аспирантов и всех работников университета на выполнение указания товарища Сталина:

„Овладеть наукой, выковать новые кадры большевиков-специалистов по всем отраслям знаний, учиться, учиться, учиться упорнейшим образом“.

Задачами общественных организаций Тбилиского Государственного Университета имени И. В. Сталина является:

а) политическое воспитание студентов, аспирантов, научных работников, профессорско-преподавательского состава и всех других работников университета на основе учения Маркса-Энгельса-Ленина-Сталина;

б) организация социалистического соревнования и ударничества;

в) помощь и содействие Ректору в выполнении учебных планов и программ;

г) укрепление сознательной дисциплины;

д) организация мероприятий, обеспечивающих систематическое повышение идейно-политического уровня на

основе изучения „Краткого курса истории ВКП (б)“ и произведений Маркса-Энгельса-Ленина-Сталина, а также систематическое повышение научно-педагогической квалификации на основе передовой науки и техники, профессорско-преподавательского персонала университета;

е) организация для студентов, аспирантов и преподавателей научных кружков и экскурсий, способствующих повышению качества учебы, повышению квалификации преподавателей и развитию научной работы университета.

88. При Тбилисском Государственном Университете имени И. В. Сталина организуются научные общества, действующие на основе уставов, представляемых Ректором университета и утверждаемых в установленном порядке.

89. Тбилисский Государственный Университет имени И. В. СТАЛИНА имеет право издания печатной многотиражной газеты—органа Ректората, Партбюро, Комитета ВЛКСМ, Месткома и Профкома.

РАЗДЕЛ ВОСЬМОЙ

Внутренний распорядок и дисциплина

90. В целях обеспечения высокого качества учебной работы Ректором устанавливаются правила внутреннего распорядка, выполнение которых обязательно для всех студентов, аспирантов и работников университета.

91. Нарушение студентами и аспирантами учебной дисциплины и правил внутреннего распорядка влечет за собой следующие дисциплинарные взыскания, налагаемые деканом и Ректором: а) замечание, б) выговор, в) строгий выговор с предупреждением.

92. Студенты и аспиранты, систематически непосещающие учебные занятия без уважительных причин, систематически нарушающие правила внутреннего распорядка и учебную дисциплину, а также совершившие порочащие их проступки, приказом Ректора отчисляются из университета.

93. Научно-педагогические работники, лица учебно-вспомогательного персонала и другие сотрудники, нарушающие учебную дисциплину и правила внутреннего распорядка, подвергаются Ректором дисциплинарным взысканиям вплоть до увольнения в строгом соответствии с постановлением СНК СССР, ЦК ВКП (б) и ВЦСПС от 20/XII—1938 года.

РАЗДЕЛ ДЕВЯТЫЙ

Имущество и средства Тбилисского Государственного Университета имени И. В. Сталина

94. Имущество Тбилисского Государственного Университета имени И. В. Сталина — здание, оборудование, инвентарь и т. п., является государственной собственностью.

Имущество Тбилисского Государственного Университета имени И. В. Сталина, числящееся в его инвентарной описи и находящееся на его балансе, не может быть отчуждаемо без приказа Народного Комиссара Просвещения Грузинской ССР.

Ответственность за сохранность всего имущества несет Ректор.

95. Средства Тбилисского Государственного Университета имени И. В. Сталина состояются:

а) из ассигнований по госбюджету;

б) из специальных средств, составляемых из доходов научно-исследовательских и учебно-вспомогательных учреждений.

96. Тбилисский Государственный Университет имени И. В. Сталина является самостоятельным учебно-научным учреждением и действует как юридическое лицо, имеет свой финансовый план, утверждаемый Народным Комиссариатом Просвещения Грузинской ССР.

97. Тбилисский Государственный Университет имени И. В. Сталина имеет свою печать с государственным гербом.

РАЗДЕЛ ДЕСЯТЫЙ

Порядок утверждения Устава

98. Устав Тбилисского Государственного Университета имени И. В. Сталина утверждается Всесоюзным Комитетом по делам высшей школы при СНК СССР по представлению Народного Комиссара Просвещения Грузинской ССР.

99. Местонахождение Тбилисского Государственного Университета имени И. В. Сталина — г. Тбилиси, ул. Марра, № 1.

О Г Л А В Л Е Н И Е

	Стр.
Цели и задачи	53
Раздел первый	
Студенты	56
Раздел второй	
Организация учебной и научно-исследователь- ской работы	58
Раздел третий	
Кафедра	67
Раздел четвертый	
Научно-педагогические кадры и учебно-вспо- могательный персонал	69
Раздел пятый	
Аспиранты	70
Раздел шестой	
Структура и руководство	73
Раздел седьмой	
Общественные организации	93
Раздел восьмой	
Внутренний распорядок и дисциплина	94
Раздел девятый	
Имущество и средства	95
Раздел десятый	
Порядок утверждения устава	96

უზანო

რედაქტორი: ღ. ყიფშიძე

სტალინის სახელობის თ. ს. უ. გამომცემლობა
Издательство Тбил. Гос. Универ. им. Сталина

მთავლიტის რწმ. № 3117
ტირაჟი 120

გამომც. შეკვეთა № 141
სტამბის შეკვეთა № 631

სტალინის სახელობის თბილისის სახ. უნივერსიტ. სტამბა, მარის ქ. № 1.